

Ilmastofoorumi ry

Ilmastonmuutoskyselyn tulokset

Tulosraportti

Laatinut: Pasi Matilainen

Julkaistu: 10.6.2008

Lisätietoja kyselystä antaa Ilmastofoorumi ry:n puheenjohtaja Pasi Matilainen, sähköposti etunimi.sukunimi@ilmastofoorumi.fi.

Ilmastofoorumi ry on Jyväskylässä kotipaikkaansa pitävä, koko maassa toimiva kansalaisjärjestö, joka suhtautuu skeptisesti väitettyyn ihmisen osuuteen nykyisessä ilmastonmuutoksessa ja on erittäin huolestunut ilmastonmuutoksen torjumiseen tähtäävien poliittisten toimenpiteiden haitallisista vaikutuksista ihmisten ja ympäristön hyvinvointiin. Yhdistyksen Internet-sivut ovat osoitteessa <http://www.ilmastofoorumi.fi/>.

Kyselyn vastausaineistot ovat saatavilla jatkoanalyysiä varten pyynnöstä yhdistyksen puheenjohtajalta. Vastausaineisto ei sisällä vastaajien tunnistetietoja.

Sisällysluettelo

Tiivistelmä ja johtopäätökset	4
Kyselyn tulokset	5
Kysymys: Hiilidioksidin rooli	5
Vastaukset iän mukaan	8
Vastaukset puoluekannan mukaan	8
Vastaukset perehtyneisyyden mukaan.....	15
Kysymys: Kansainvälisten sopimusten hyödyllisyys	18
Vastaukset puoluekannan mukaan	20
Vastaukset perehtyneisyyden mukaan.....	23
Kysymys: IPCC:n luotettavuus	26
Vastaukset puoluekannan mukaan	28
Vastaukset perehtyneisyyden mukaan.....	31
Kysymys: Perehtyneisyys IPCC:n yhteenvetoraportteihin	34
Kysymys: Perehtyneisyys IPCC:n täydellisiin tieteellisiin raportteihin	34
Liite 1: Tulosten luotettavuus.....	36
Vastausten normalisointi ikäjakauman mukaan.....	36
Vastausten normalisointi puoluekannan mukaan	38
Liite 2: Kysymykset	42
Varsinaiset kysymykset	42
Taustakysymykset	43
Johdantotekstit.....	43

Tiivistelmä ja johtopäätökset

Kansalaisten ja kansanedustajien näkemykset ilmastonmuutoksen syistä ja ratkaisutoimenpiteistä eroavat toisistaan merkittävästi, toteaa Ilmastofoorumi ry:n tekemä kysely, johon vastasi Internetin välityksellä 951 kansalaista ja 33 kansanedustajaa.

Kyselyn mukaan lähes puolet kansalaisista pitää ihmisen tuottaman hiilidioksidin osuutta ilmastonlämpenemisessä lähes merkityksettömänä, aiheuttaen korkeintaan 10% ilmastonlämpenemisestä. Kansanedustajista puolestaan lähes 70% pitää hiilidioksidin osuutta vähintään hyvin merkittävänä eli aiheuttaen enemmän kuin puolet ilmastonlämpenemisestä.

Hiilidioksidin lisääntymisen mahdollisesti aiheuttamaa ilmastonmuutosta pyritään hillitsemään kansainvälisillä sopimuksilla ja prosesseilla, kuten Kioton protokolla ja EU:n päästökauppa. Kyselyn mukaan kuitenkin lähes 56% kansalaisista pitää kansainvälisiä ilmastopimuksia vain vähän tai ei lainkaan hyödyllisinä ilmastonmuutoksen torjunnassa, kun taas kansanedustajista lähes jokainen pitää ilmastopimuksia vähintään melko hyödyllisinä.

Maailman meteorologisen järjestön (WMO) ja YK:n ympäristöohjelman (UNEP) asettama hallitustenvälinen ilmastonmuutospaneeli (IPCC), jonka tehtävä sen perustamiskirjan mukaan on arvioida ihmisen aiheuttaman ilmastonmuutoksen riskin tieteellisiä perusteita, johtaa ilmastonmuutoskeskustelua julkaisemalla tieteellisiä arviointiraportteja ilmastonmuutoksen syistä ja seurauksista. Viimeisin IPCC:n raportti on julkaistu 2007.

Koska IPCC:n toimintaa kohtaan on lukuisten tiedemiesten, myös aiemmin IPCC:n toiminnassa mukana olleiden, taholta esitetty vakavaa kritiikkiä, kyselyllä tutkittiin myös näkemyksiä IPCC:n luotettavuudesta. Myös tässä kohdassa kansalaisten ja kansanedustajien näkemykset erosivat merkittävästi, sillä yli puolet kysymykseen vastanneista kansalaisista piti IPCC:ia vain vähän tai ei lainkaan luotettavana tiedonlähteenä, kun taas lähes jokainen kansanedustaja piti IPCC:ia vähintään melko luotettavana.

Kansanedustajien osalta puoluekanta ei vaikuttanut merkittävästi näkemyksiin, vaan kansanedustajat ovat yli puoluerajojen melko yhtenäisiä näkemyksissään kyselyssä käsiteltyjen asioiden suhteen. On tosin huomattava, että Vihreiden ja Perussuomalaisen eduskuntaryhmistä ei saatu ainoatakaan vastausta kyselyyn, muuten kansanedustajien vastausaktiivisuus noudatteli eduskunnan ryhmäkokoja.

Kansalaisten osalta joitakin eroja puoluekannan suhteen oli havaittavissa. Perussuomalaisen ja Kokoomuksen kannattajat olivat kautta linjan muita kriittisempiä julkisuudessa vallitsevia ilmastonmuutosnäkemyksiä kohtaan, kun taas Vihreiden ja Vasemmistoliiton kannattajat olivat selvästi muita myönteisempiä niitä kohtaan.

Johtopäätöksenä todettakoon, että kansalaisten ja kansanedustajien näkemyksissä ilmastonmuutokseen liittyvien asioiden suhteen on perustavanlaatuisia eroja, eikä eduskunnasta löydy kriittisemmän näkökulman puolestapuhujia käytännössä lainkaan, vaikka suuri osa kansalaisista on hyvinkin kriittisiä.

Kyselyn tulokset

Kaikille avoimeen kyselyyn tuli määräaikaan (14.3.-31.3.2008) 951 vastausta ja päättäjille osoitettuun kyselyyn vastasi 33 kansanedustajaa ja neljä europarlamentaarikkoja. Tässä osiossa esitellään yksityiskohtaisesti kyselyiden tulokset.

Kysymyksistä näytetään tässä vain varsinaisen kysymyksen. Kokonaiset kysymykset johdantoteksteineen on nähtävissä liitteessä 2.

Kysymys: Hiilidioksidin rooli

Ensimmäinen kysymys käsitteli hiilidioksidin (CO₂) roolia ilmaston lämpenemisessä ja kuului seuraavasti: ”Kuinka suurta roolia ihmisen tuottama hiilidioksidi Teidän mielestänne näyttää ilmastonlämpenemisessä?”

Tähän kysymykseen vastasi 32 kansanedustajaa (96,97% kaikista vastanneista) ja 932 kansalaista (98,00%). Kaikkien vastaajien vastaukset on esitetty kuvassa 1. Kansalaisten vastaukset painottuvat selkeästi siten, että hiilidioksidin vaikutuksen nähdään olevan pieni tai korkeintaan jonkinlainen (1-30%), kun taas suurin osa kansanedustajista pitää hiilidioksidin roolia hyvin merkittävänä.

Tätä eroa havainnollistaa kuva 2, jossa vastauskategorioita on yhdistetty siten, että 0-10% vastaukset (ei lainkaan, ei voi havaita, ei merkittävä) näkyvät yhtenä ryhmänä, 11-50% vastaukset (jonkinlainen tai merkittävä vaikutus) näkyvät toisena ryhmänä ja 51-100% vastaukset (merkittävä, hyvin merkittävä, pääasiallinen tai ainoa vaikutus) näkyvät kolmantena ryhmänä. Nähdään, että yli 40% kansalaisista ei pidä hiilidioksidin vaikutusta merkittävänä, kun taas kaikki kansanedustajista pitävät sitä vähintäänkin merkittävänä ja lähes puolet (48,48%) hyvin merkittävänä.

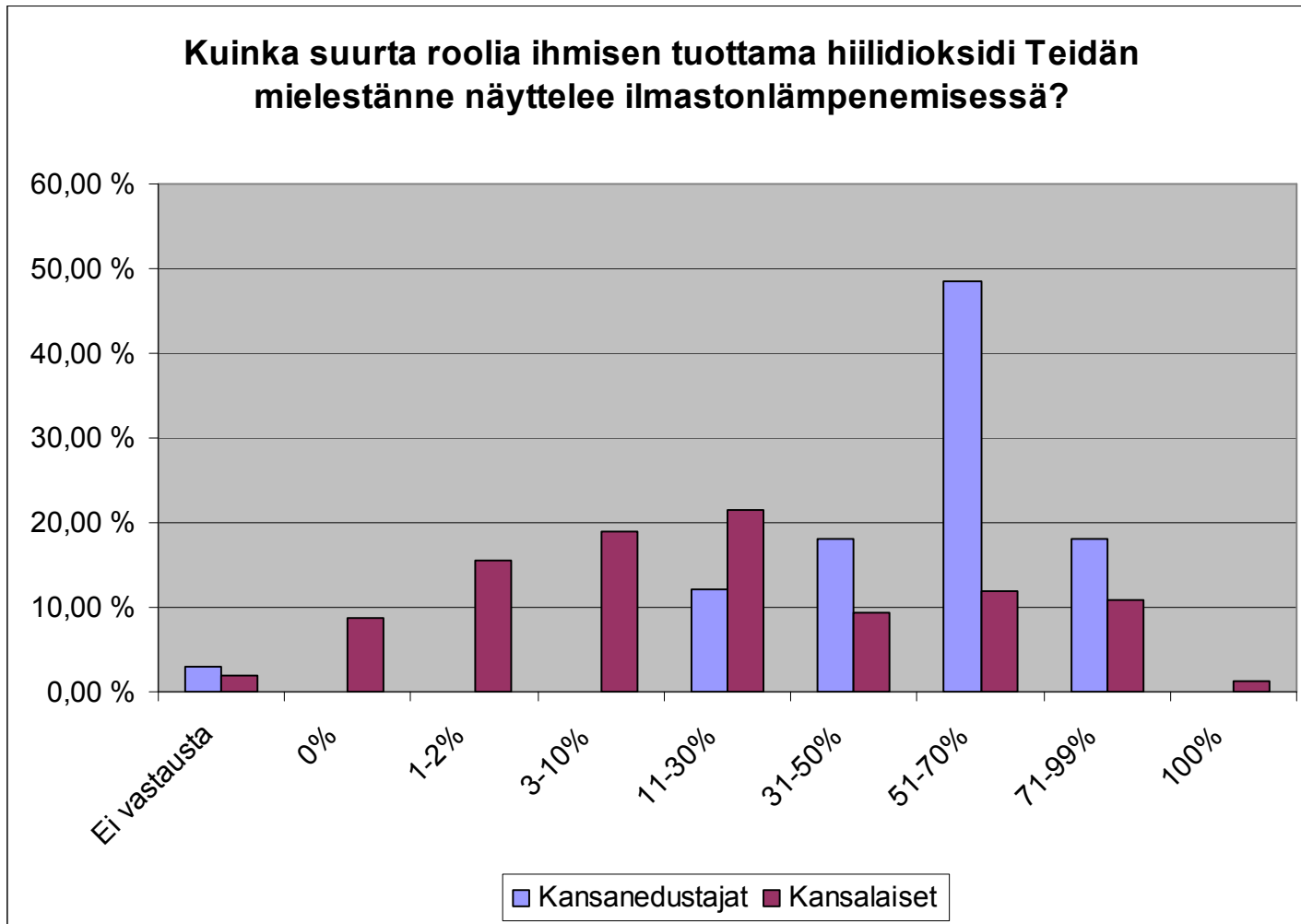
Sivuhuomiona todettakoon, että vaikka kysymys ei olekaan täysin samasta asiasta, YK:n hallitustenvälinen ilmastonmuutospaneeli IPCC (Intergovernmental Panel for Climate Change) arvioi hiilidioksidin osuudeksi kasvihuoneilmiöstä 9-36%, ylivoimaisesti suurimpien tekijöiden ollessa vesihöyryn ja pilvien (yhdessä 66-85%).

Taulukossa 1 on nähtävissä tarkka vastausjakauma tähän kysymykseen.

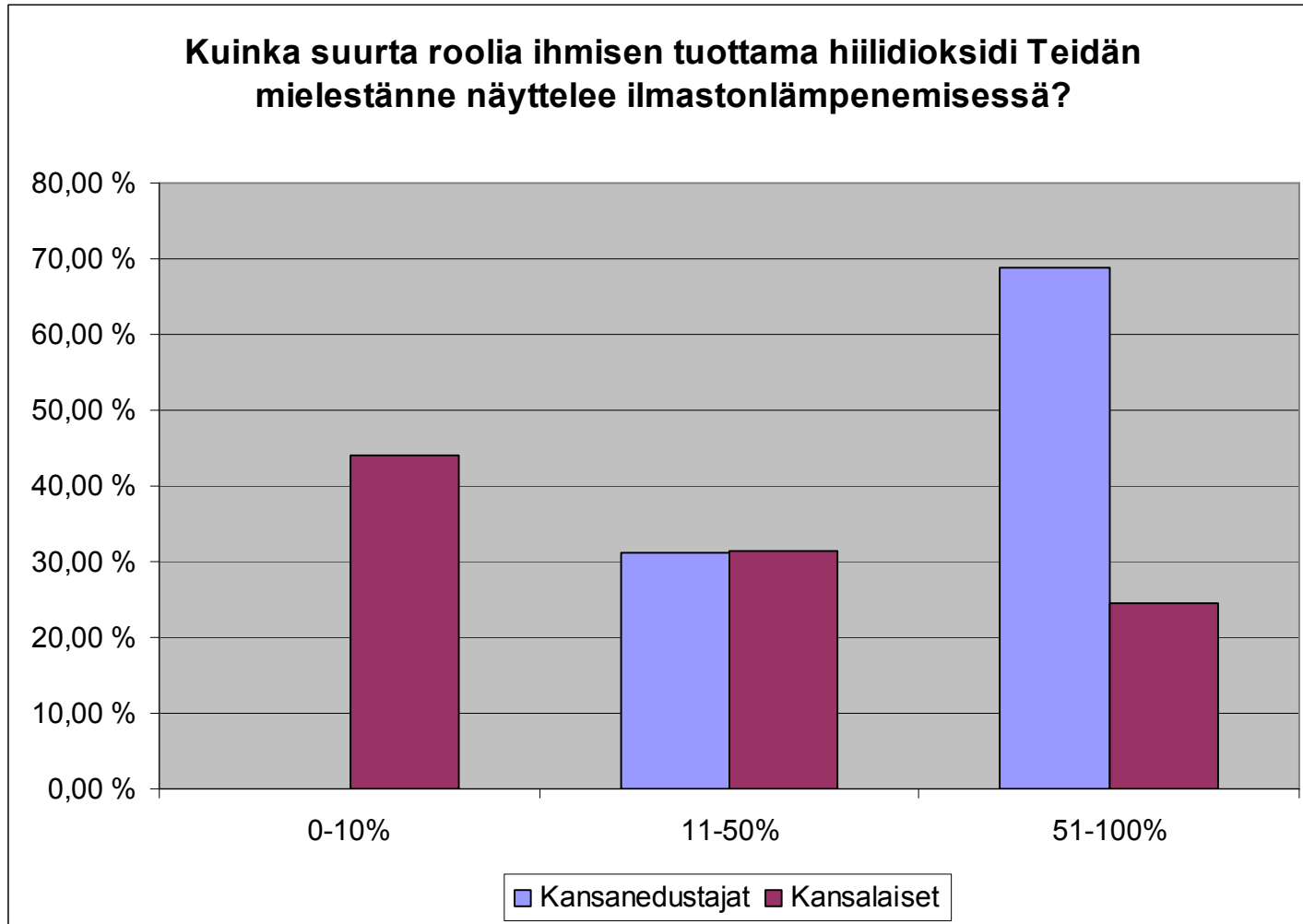
Taulukko 1. Ensimmäisen kysymyksen tarkka vastausjakauma, kaikki vastaajat.

	Kansanedustajat		Kansalaiset	
Ei vastausta	1	3,03 %	19	2,00 %
Ei minkäänlaista vaikutusta (0%)	0	0,00 %	82	8,62 %
Ei havaittavaa vaikutusta (1-2%)	0	0,00 %	148	15,56 %
Ei merkittävää vaikutusta (3-10%)	0	0,00 %	180	18,93 %
Jonkinlainen vaikutus (11-30%)	4	12,12 %	205	21,56 %
Merkittävä vaikutus (31-50%)	6	18,18 %	89	9,36 %
Hyvin merkittävä vaikutus (51-70%)	16	48,48 %	113	11,88 %
Pääasiallinen ilmastoja lämmittävä tekijä (71-99%)	6	18,18 %	103	10,83 %
Ainoa ilmastoja lämmittävä tekijä (100%)	0	0,00 %	12	1,26 %

Kuva 1. Kansanedustajien ja kansalaisten vastausjakauma ensimmäiseen kysymykseen.

Kuva 2. Kansanedustajien ja kansalaisten vastausten jakauma ensimmäiseen kysymykseen, vastauskategorioita yhdistetty.

Vastaukset iän mukaan

Tarkasteltaessa vastauksia tähän kysymykseen vastaajan iän perusteella, havaitaan, että ikä ei juurikaan vaikuta vastaukseen. Kansalaisista 940 vastaajaa antoi ikänsä. Kuvasta 3 nähdään vastauksen iän mukaan jaoteltuna ja kuvasta 4 niin ikään, mutta vastauskategoriat samoin yhdistettynä kuin edellä.

Ainoastaan yli 60-vuotiaiden vastaajien osalta on selvä piikki vastauksen 1-2% kohdalla, mutta tämä johtunee siitä, että yli 60-vuotiaita oli vastaajista vain noin 2%.

Yleisesti ottaen voitaneen kuitenkin sanoa, että vanhemmat henkilöt pitävät hieman useammin hiilidioksidin vaikutusta pienempänä kuin nuoremmat.

Vastaukset puoluekannan mukaan

Puoluekanta vaikuttaa selvästi vastauksiin tämän kysymyksen osalta.

Eduskuntapuolueita ilmoitti kannattavansa 393 vastaajaa. Eduskunnan ulkopuolisten puolueiden kannattajia oli noin 30. Ne on jätetty tästä analyysistä pois.

Kuvasta 5 nähdään, että eduskuntapuolueista Perussuomalaisten ja Keskustan kannattajat pitävät hiilidioksidin vaikutusta muita useammin pienenä. Toisessa ääripäässä vähintään erittäin merkittävänä hiilidioksidin vaikutusta pitävät muita useammin Vasemmistoliiton ja Vihreiden kannattajat. Kuvasta on selkeyden vuoksi jätetty pois RKP ja KD, koska niiden kannattajia oli yhteensä vain kahdeksan. Taulukossa 2 on kuitenkin esitetty kaikkien eduskuntapuolueiden kannattajien tarkka vastausjakauma.

Taulukko 2. Hiilidioksidikysymyksen vastausjakauma puoluekannan mukaan kansalaisten osalta.

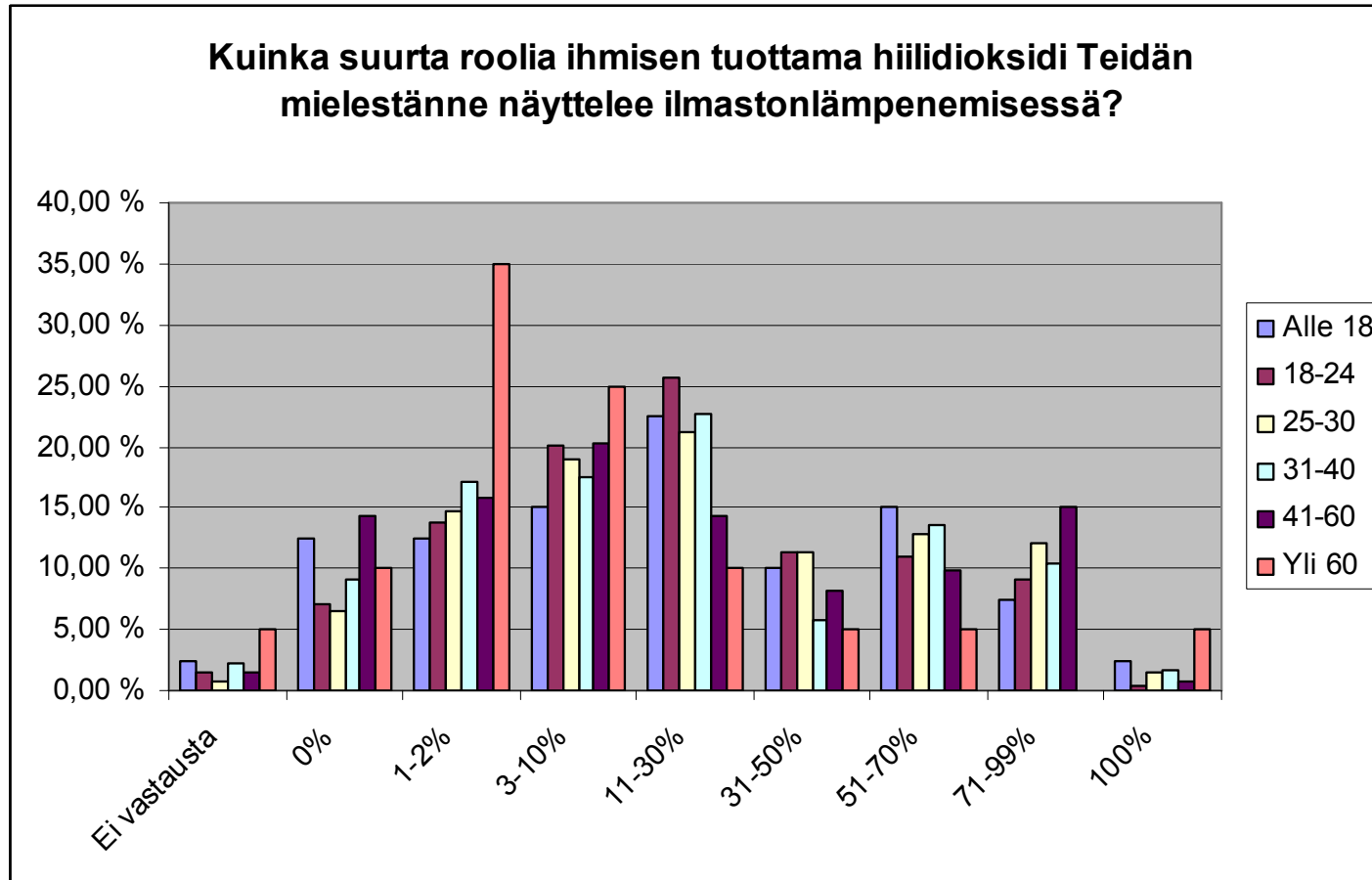
	SDP	Kesk.	Kok.	RKP	KD	Vihr.	Vas.	Ps.
Ei vastausta	1	0	2	0	1	0	0	1
0%	1	4	12	0	0	8	1	11
1-2%	1	13	20	0	2	8	3	13
3-10%	8	9	25	1	1	1	4	26
11-30%	4	6	47	0	1	4	4	13
31-50%	3	8	12	0	0	4	4	3
51-70%	5	5	11	1	0	12	12	3
71-99%	2	6	11	1	1	18	8	2
100%	1	0	1	0	0	1	1	1

Kansanedustajien osalta vastausjakauma puolueittain on korkeintaankin vain suuntaa antava, sillä kyselyyn vastanneiden kansanedustajien määrä puoluetta kohti on pieni, kuten kuvasta 6 ilmenee. Kenties huomionarvoista kuitenkin on se, että siinä missä Vihreiden kannattajat pitivät hiilidioksidin osuutta Vasemmistoliiton kannattajien ohella muita useammin vähintään hyvin merkittävänä, niin Vihreiden kansanedustajista kyselyyn ei vastannut kukaan. Sama koskee kannattajien osalta toisen ääripään puoluetta Perussuomalaisia.

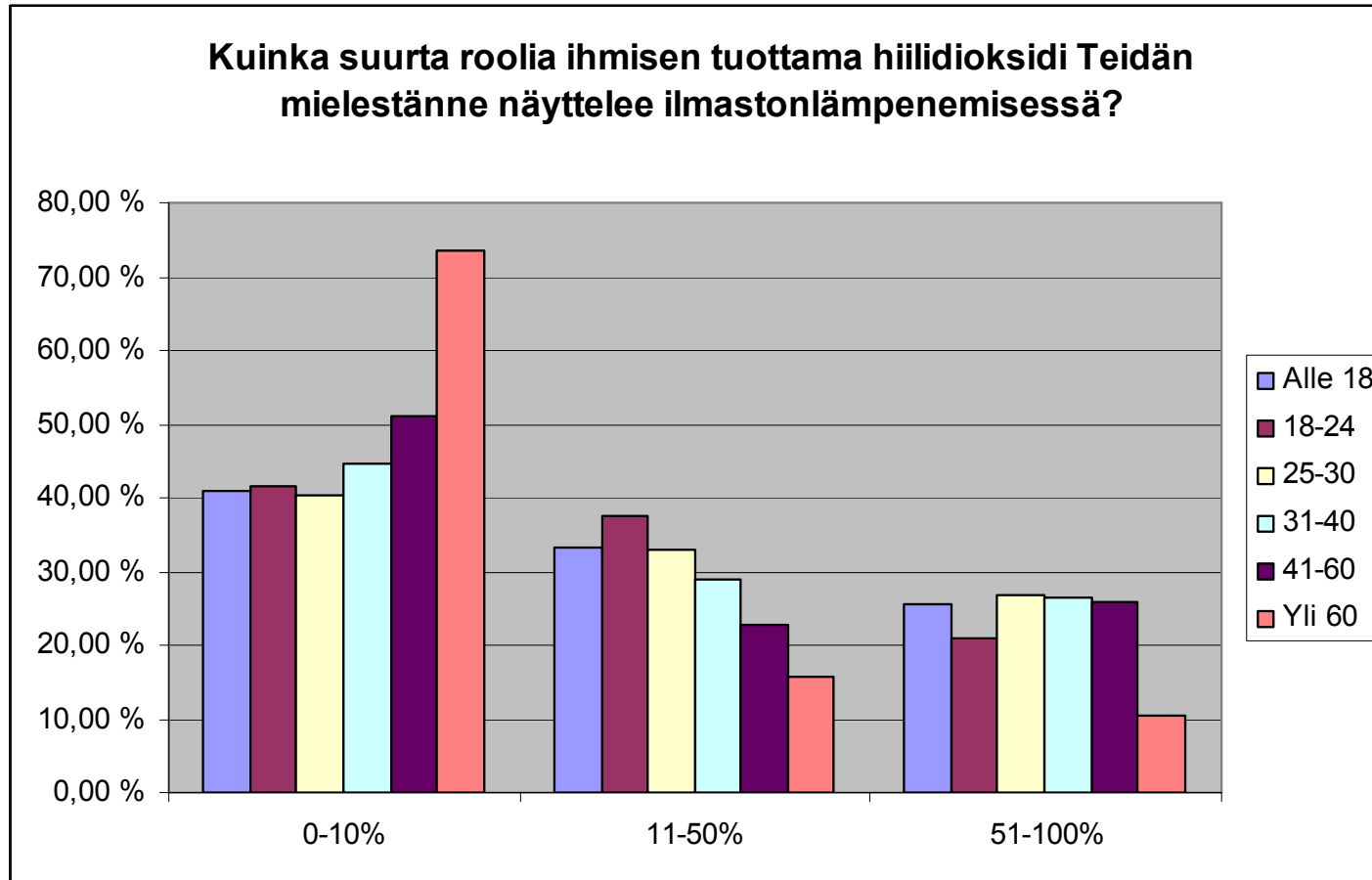

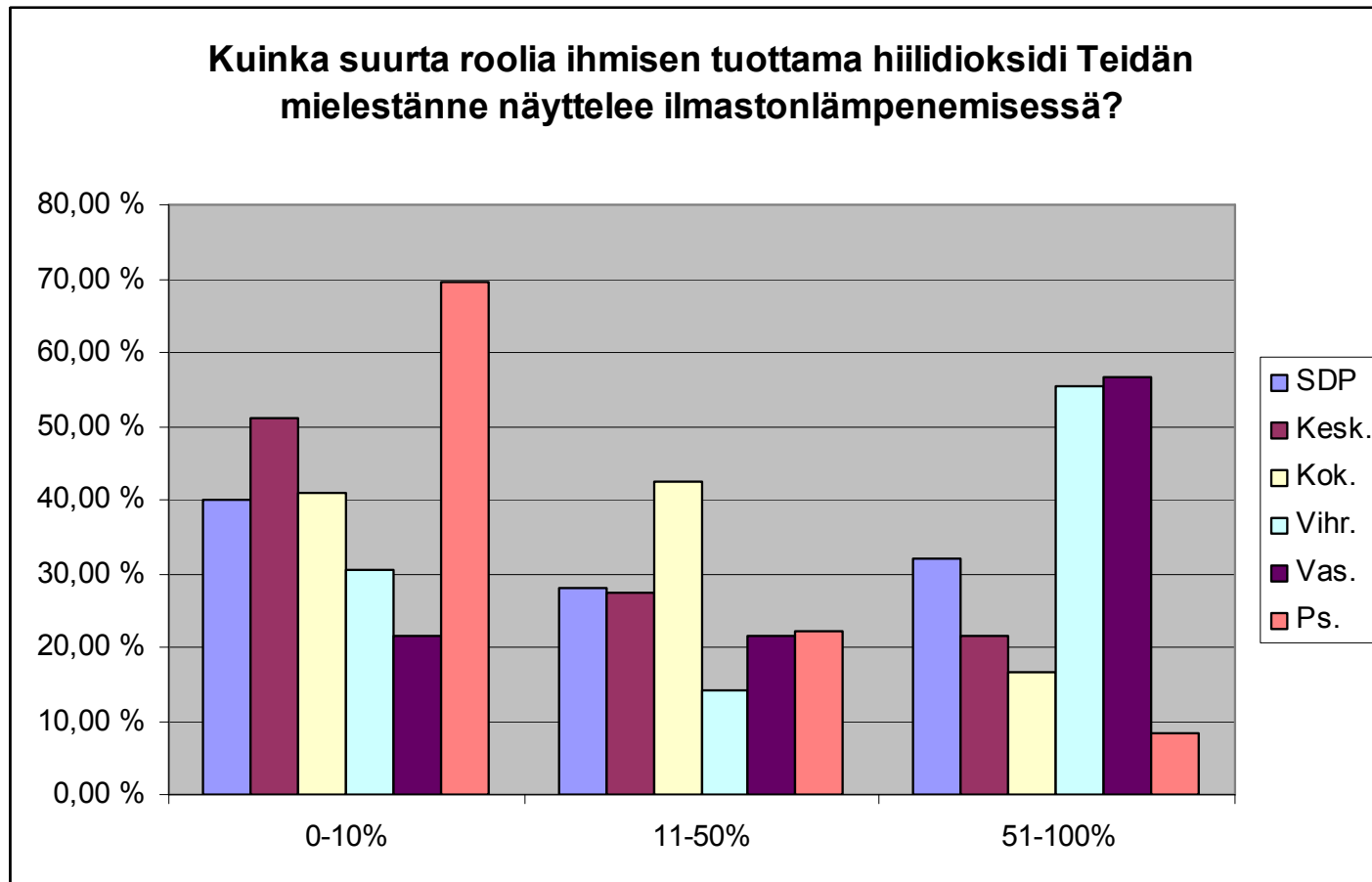
Kuva 3. Kansalaisten vastausten jakauma vastaajan iän mukaan.

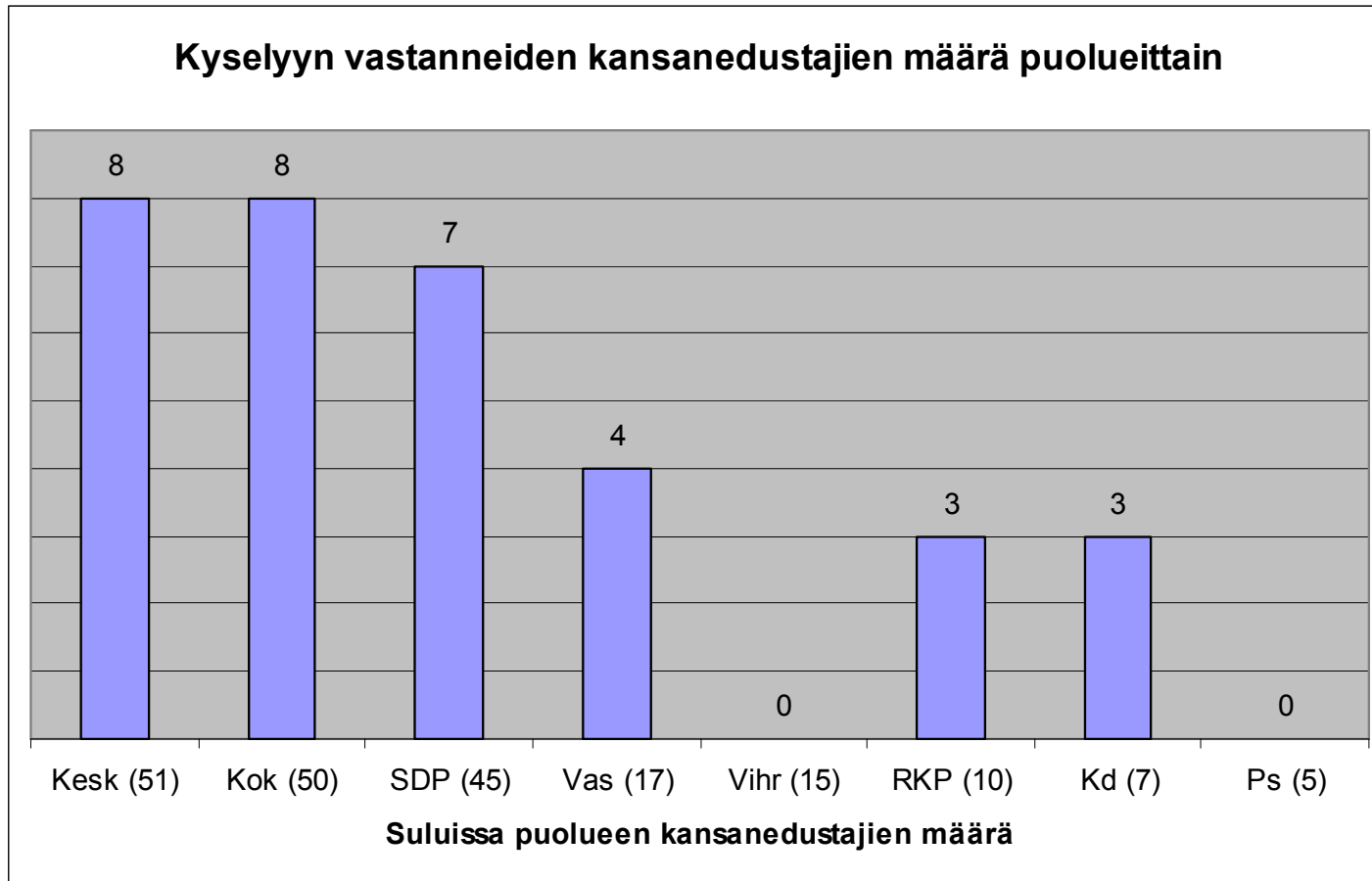
Kuva 4. Kansalaisten vastausten jakauma vastaajan iän mukaan, vastauskategorioita yhdistetty.

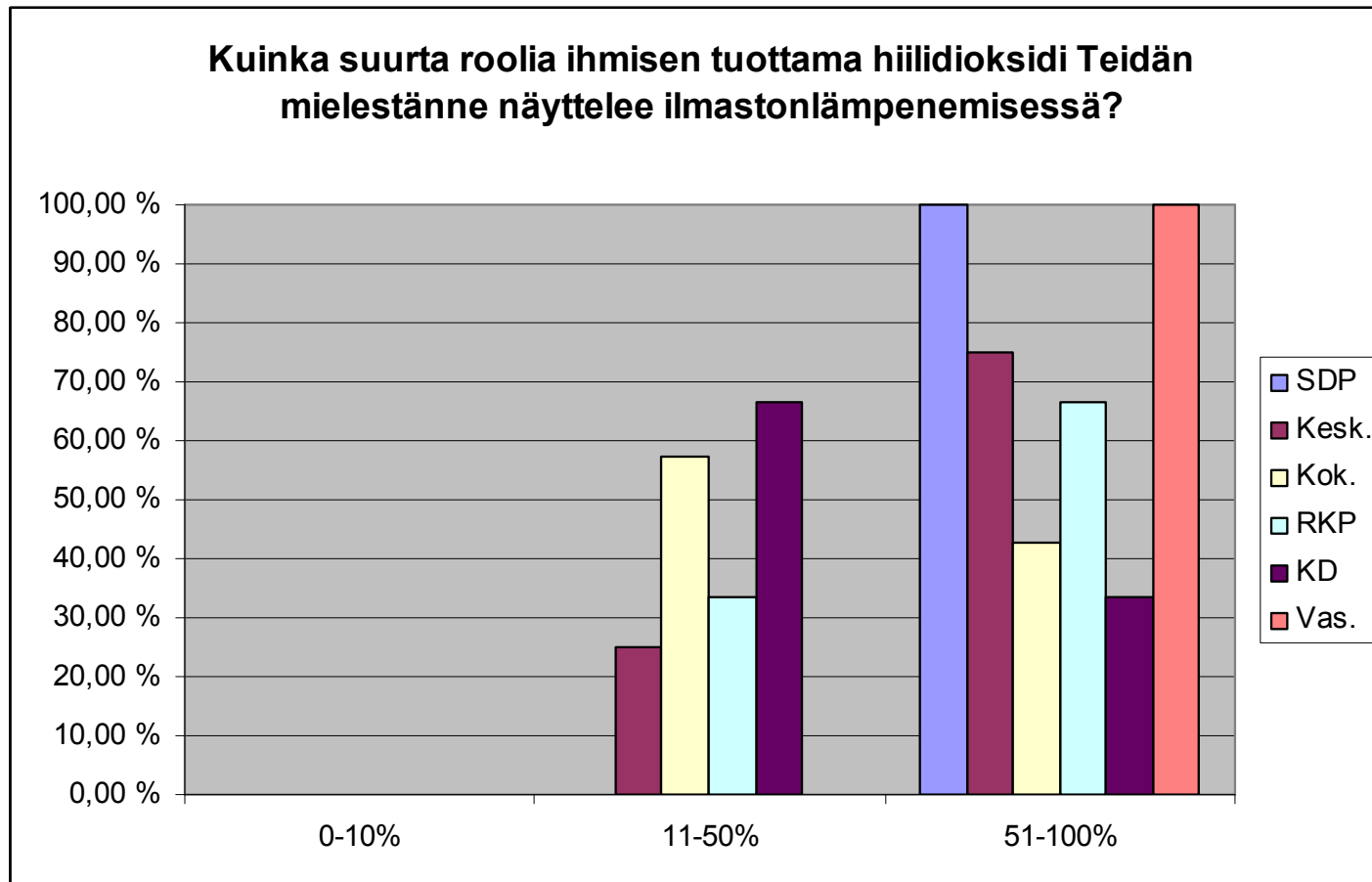
Kuva 5. Hiilidioksidikysymyksen vastausjakauma puoluekannan mukaan kansalaisten osalta.

Kuva 6. Kyselyyn vastanneiden kansanedustajien määrä puolueittain

Kuva 7. Kansanedustajien vastaukset hiilidioksidikysymykseen puolueittain.

Vastaukset perehtyneisyyden mukaan

Kahdessa kysymyksessä kysyttiin vastaajan perehtyneisyyttä 1) IPCC:n päättäjille suunnattuihin yhteenvetoraportteihin ja 2) IPCC:n täydellisiin tieteellisiin raportteihin. Näiden kysymysten tulokset on eritelty myöhemmin tässä raportissa, mutta tässä osiossa kansalaisten ja kansanedustajien vastauksia tarkastellaan myös kyseisten vastausten valossa.

Ensimmäisessä nk. perehtyneisyyskysymyksessä kysyttiin IPCC:n yhteenvetoraporteista (summary for policymakers). Taulukkoon 4 on eritelty hiilidioksidikysymyksen vastaukset niiltä, jotka vastasivat perehtyneensä kyseisiin dokumentteihin melko paljon tai kokonaan. Vastauskategoriat yhdistettynä samat tulokset näkyvät kuvassa 8. Kansanedustajien osalta luvuissa ei lainkaan perehtyneiden joukossa ovat myös he, jotka eivät vastanneet perehtyneisyyskysymykseen.

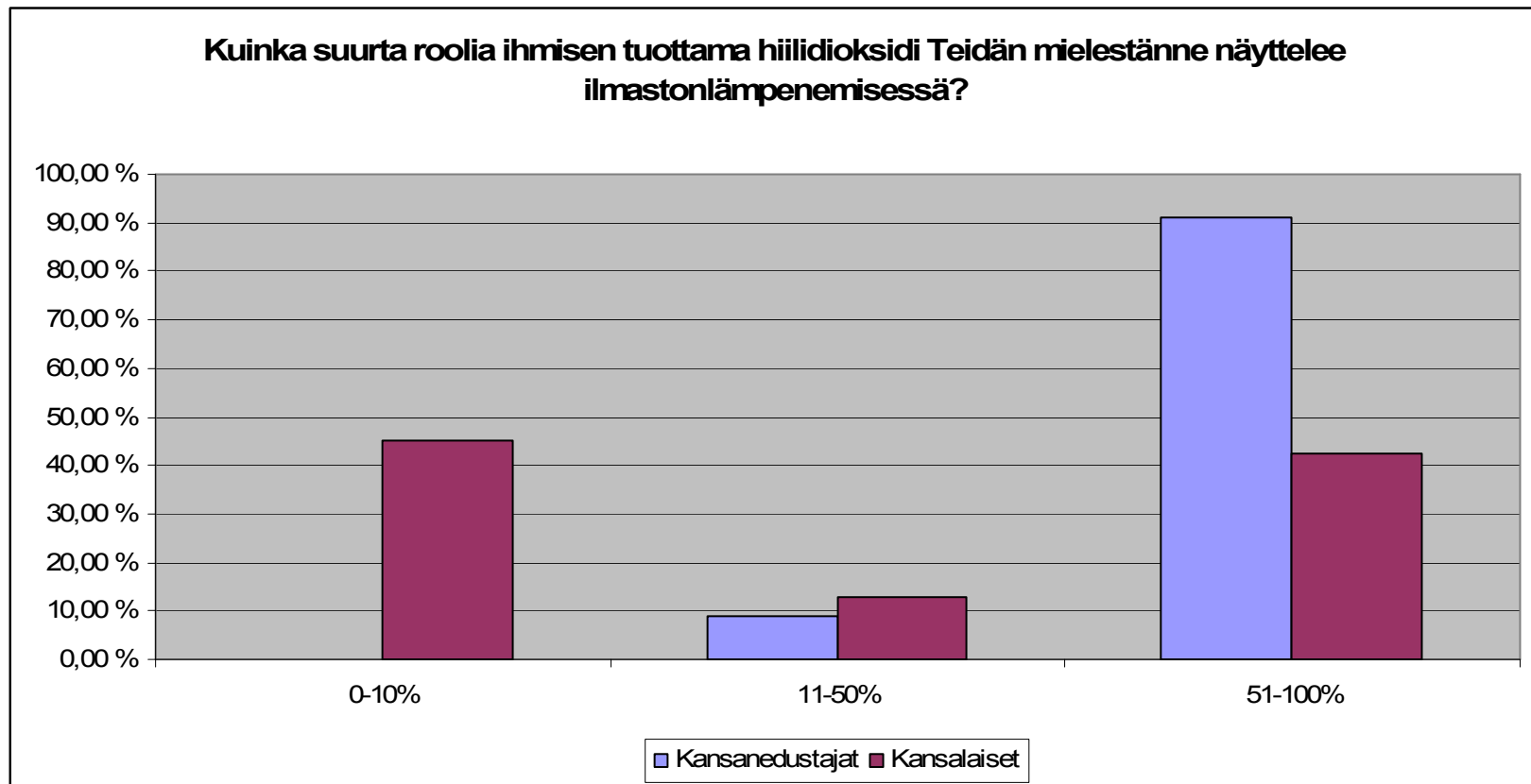
Kaikkiin vastauksiin verrattuna tästä erittelystä ilmenee, että hyvin yhteenvetoraportteihin perehtyneet kansanedustajat pitivät hiilidioksidin vaikutusta muita kansanedustajia selvästi suurempana. Myös kansalaisten vastauksissa on nähtävissä samankaltainen ilmiö; vaikka hiilidioksidin vaikutusta pienenä pitävien osuus on hieman suurempi kuin kaikilla vastaajilla, hiilidioksidin merkitystä suurena pitävien osuus on merkittävästi isompi.

Taulukko 4. Hiilidioksidikysymyksen vastaukset yhteenvetoraportteihin hyvin perehtyneiltä.

	Kansanedustajat		Kansalaiset	
Ei vastausta	0	0,00 %	1	0,55 %
Ei minkäänlaista vaikutusta (0%)	0	0,00 %	33	18,23 %
Ei havaittavaa vaikutusta (1-2%)	0	0,00 %	29	16,02 %
Ei merkittävää vaikutusta (3-10%)	0	0,00 %	19	10,50 %
Jonkinlainen vaikutus (11-30%)	1	9,09 %	16	8,84 %
Merkittävä vaikutus (31-50%)	0	0,00 %	7	3,87 %
Hyvin merkittävä vaikutus (51-70%)	6	54,55 %	23	12,71 %
Pääasiallinen ilmasto lämmittävä tekijä (71-99%)	4	36,36 %	46	25,41 %
Ainoa ilmasto lämmittävä tekijä (100%)	0	0,00 %	7	3,87 %

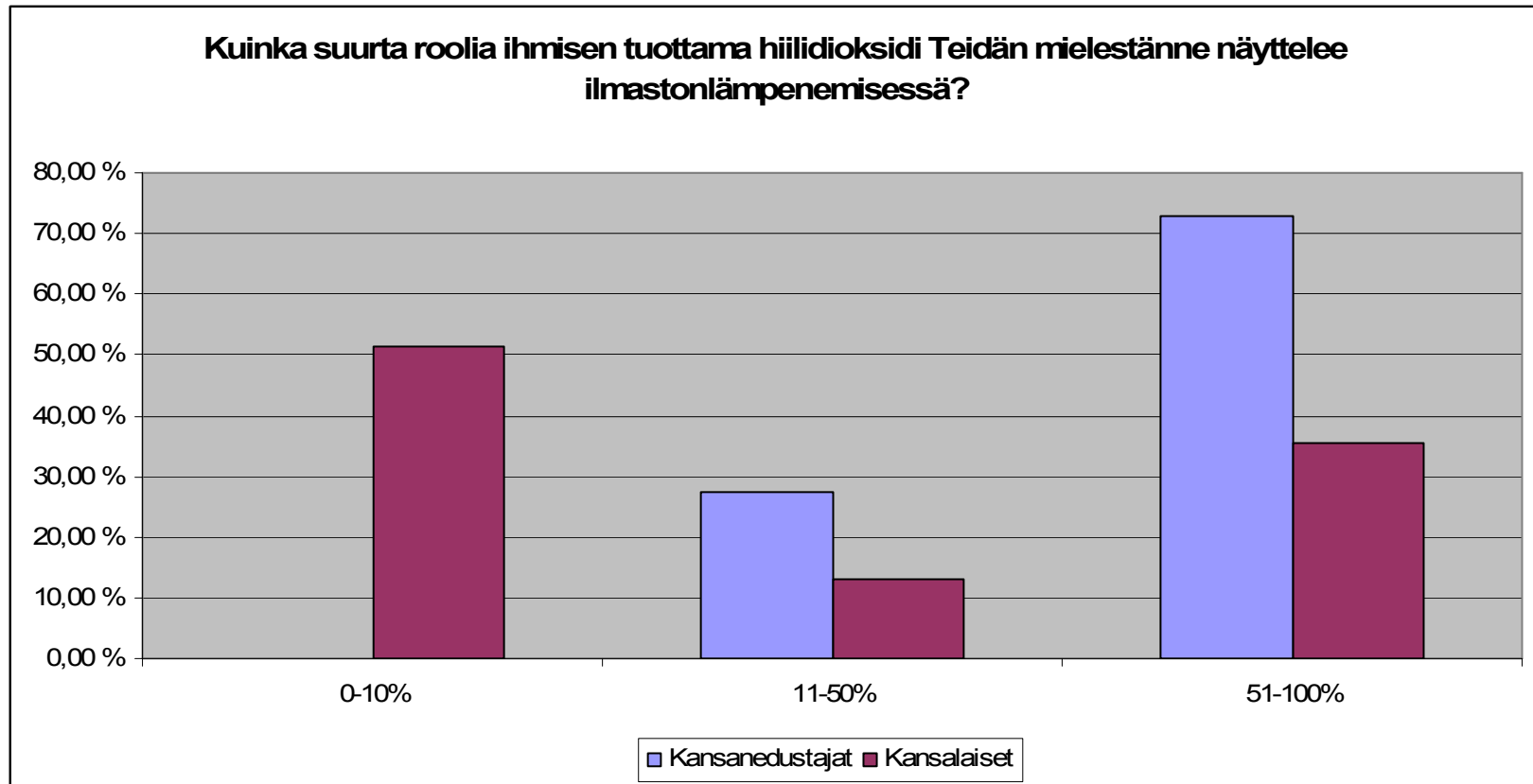
Toinen nk. perehtyneisyyskysymys käsitteli täydellisiä IPCC:n tieteellisiä raportteja (assessment report). Taulukkoon 5 on hiilidioksidikysymyksen osalta vastaukset niiltä, jotka vastasivat perehtyneensä kyseisiin raportteihin jonkin verran, melko paljon tai kokonaan. (Edellisestä poiketen tässä myös ”jonkin verran” huomioidaan, koska tieteelliset raportit ovat erittäin laajoja.) Vastauskategoriat yhdistettynä samat tulokset näkyvät kuvassa 9.

Kuva 8. Hiilidioksidikysymyksen vastaukset yhteenvetoraportteihin hyvin perehtyneiltä, vastauskategorioita yhdistetty.

Kuva 9. Hiilidioksidikysymyksen vastaukset tieteellisiin raportteihin perehtyneiltä, vastauskategorioita yhdistetty.

Taulukko 5. Hiilidioksidikysymyksen vastaukset tieteellisiin raportteihin perehtyneiltä.

	Kansanedustajat		Kansalaiset	
Ei vastausta	0	0,00 %	2	0,87 %
Ei minkäänlaista vaikutusta (0%)	0	0,00 %	40	17,39 %
Ei havaittavaa vaikutusta (1-2%)	0	0,00 %	47	20,43 %
Ei merkittävää vaikutusta (3-10%)	0	0,00 %	30	13,04 %
Jonkinlainen vaikutus (11-30%)	1	9,09 %	17	7,39 %
Merkittävä vaikutus (31-50%)	2	18,18 %	13	5,65 %
Hyvin merkittävä vaikutus (51-70%)	5	45,45 %	31	13,48 %
Pääasiallinen ilmasto lämmittävä tekijä (71-99%)	3	27,27 %	43	18,70 %
Ainoa ilmasto lämmittävä tekijä (100%)	0	0,00 %	7	3,04 %

Taulukkoon 6 on koottu vertailun helpottamiseksi vastaukset siten, että näytetään sekä kaikkien vastaajien näkemykset hiilidioksidikysymykseen että nk. perehtyneisyyskysymyksiin tulleiden vastausten mukaan eriteltynä. Vastauskategoriat on taulukossa tiiviiden vuoksi yhdistetty.

Taulukko 6. Hiilidioksidikysymyksen perehtyneisyysvertailu, vastauskategoriat yhdistetty.

	Kansanedustajat			Kansalaiset		
	Kaikki	Yht.vet.	Tiet.rap.	Kaikki	Yht.vet.	Tiet.rap.
0-10%	0,00 %	0,00 %	0,00 %	43,99 %	45,00 %	51,32 %
11-50%	31,25 %	9,09 %	27,27 %	31,55 %	12,78 %	13,16 %
51-100%	68,75 %	90,91 %	72,73 %	24,46 %	42,22 %	35,53 %

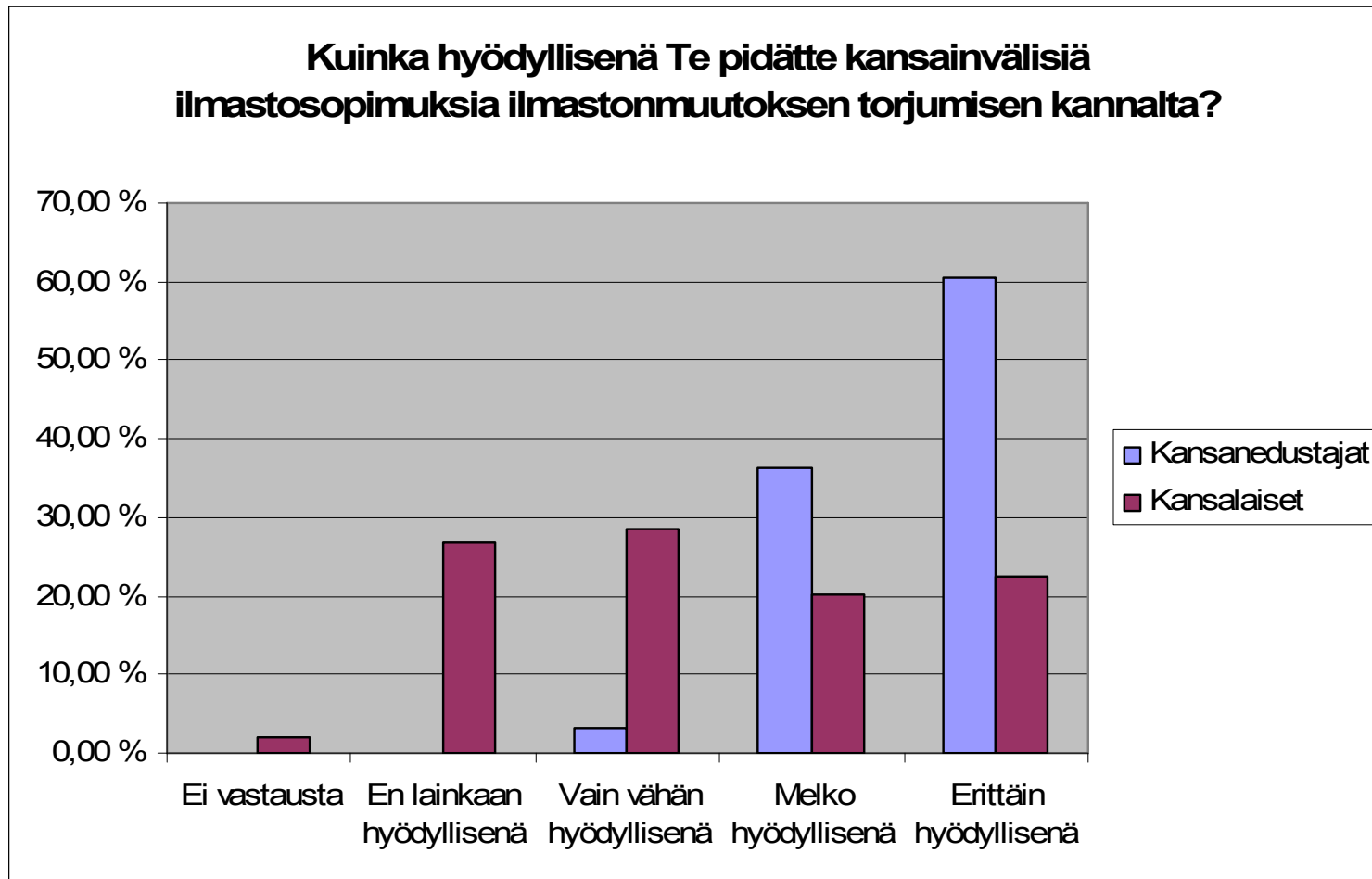
Perehtyneisyys IPCC:n täydellisiin tieteellisiin raportteihin ei näytä juuri vaikuttaneen kansanedustajien näkemyksiin hiilidioksidin vaikutuksesta, mutta kansalaisten osalta sekä pienen vaikutukset että suuren vaikutuksen kannalla olevia on suhteellisesti enemmän kuin kaikkien vastaajien joukossa, keskisuuren vaikutuksen kustannuksella.

Erilaisista vertailuista huolimatta kansanedustajien ja kansalaisten näkemysten erittäin suuri ero säilyy.

Kysymys: Kansainvälisten sopimusten hyödyllisyys

Toinen kysymys koski kansainvälisiä ilmastosopimuksia, kuten Kioton protokollaa ja EU:n päästökauppaa, ja niiden hyödyllisyyttä ilmastonmuutoksen torjumisen kannalta. Myös tämän kysymyksen osalta on kansalaisten ja kansanedustajien divergenssi nähtävissä, kuten kuva 10 osoittaa. Tarkat luvut taulukossa 7.

Kuva 10. Kansainvälisten ilmastopöimusten hyödyllisyys ilmastonmuutoksen torjunnassa.

Taulukko 7. Kansainvälisten ilmastosopimusten hyödyllisyys.

	Kansanedustajat		Kansalaiset	
Ei vastausta	0	0,00 %	18	1,89 %
En lainkaan hyödyllisenä	0	0,00 %	256	26,92 %
Vain vähän hyödyllisenä	1	3,03 %	272	28,60 %
Melko hyödyllisenä	12	36,36 %	191	20,08 %
Erittäin hyödyllisenä	20	60,61 %	214	22,50 %

Kansalaisten ja kansanedustajien välinen ero kysymyksen suhteen on päivänselvä: lähes 56% kansalaisista pitää sopimuksia ei lainkaan tai vähän hyödyllisenä, kun taas kansanedustajista lähes jokainen pitää sopimuksia melko tai erittäin hyödyllisenä.

Vastaukset puoluekannan mukaan

Kun vastauksia tarkastellaan puoluekannan mukaan (taulukot 8 ja 9, kuvat 11 ja 12), havaitaan pari mielenkiintoista yksityiskohtaa. Kansalaisista erityisesti vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajat pitävät ilmastosopimuksia erittäin hyödyllisinä muiden näkemysten jakautuessa melko tasan. Toisena ääripäänä perussuomalaisten kannattajat ovat selvästi epäilevimpiä ilmastosopimusten hyödyllisyyden suhteen.

Kansanedustajista puolestaan ainoastaan kokoomuksen edustajat näyttävät pitävän tiettyä varovaisuutta näkemyksessään, muut ovat lähes täysin vakuuttuneita hyödyllisyydestä.

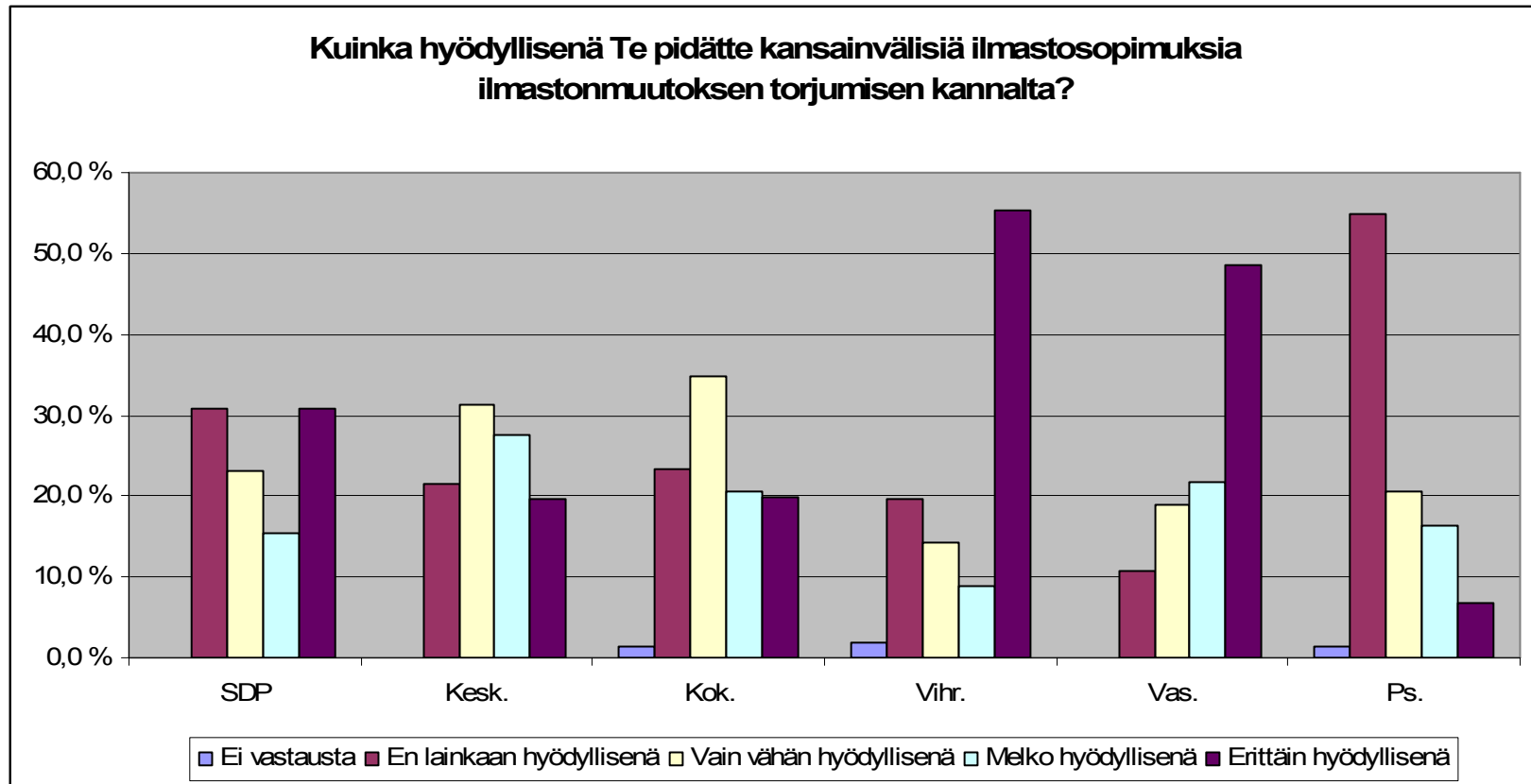
Taulukko 8. Ilmastosopimuskysymyksen vastaukset puoluekannan mukaan kansalaisten osalta.

	SDP	Kesk.	Kok.	RKP	KD	Vihr.	Vas.	Ps.
Ei vastausta	0	0	2	0	0	1	0	1
En lainkaan hyöd.	8	11	33	0	2	11	4	40
Vain vähän hyöd.	6	16	49	1	2	8	7	15
Melko hyödyllisenä	4	14	29	1	1	5	8	12
Erittäin hyödyllisenä	8	10	28	1	1	31	18	5

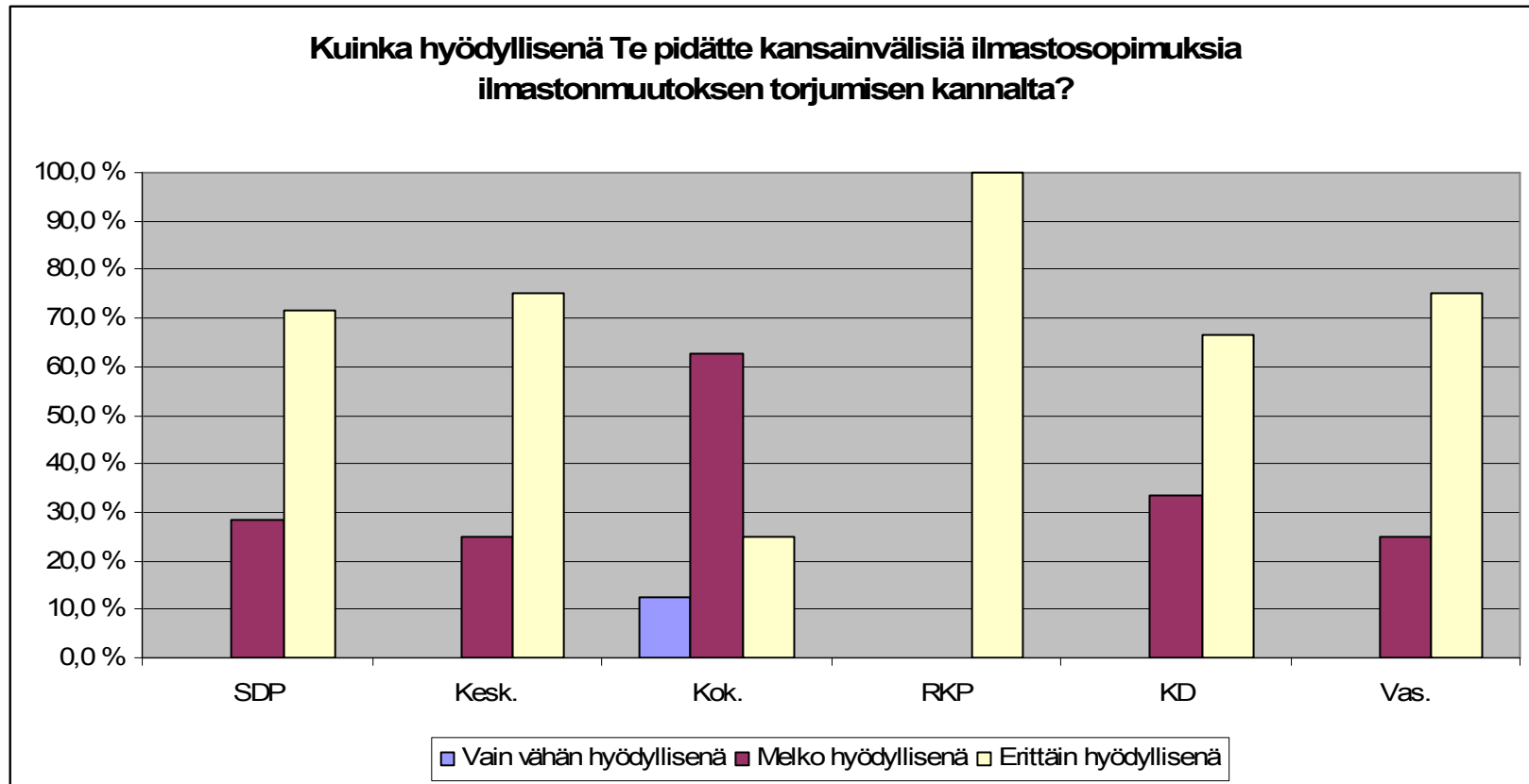
Taulukko 9. Ilmastosopimuskysymyksen vastaukset puoluekannan mukaan kansanedustajien osalta. (Ei vastauksia ryhmiltä Vihr. ja PS)

	SDP	Kesk.	Kok.	RKP	KD	Vas.
Ei vastausta						
En lainkaan hyöd.						
Vain vähän hyöd.			1			
Melko hyödyllisenä	2	2	5		1	1
Erittäin hyödyllisenä	5	6	2	3	2	3

Kuva 11. Ilmastopimuskysymyksen vastaukset puoluekannan mukaan kansalaisten osalta. (RKP ja KD ei näytetä vastausten vähäisyyden vuoksi.)

Kuva 12. Ilmastopimuskysymyksen vastaukset puoluekannan mukaan kansanedustajien osalta. (Vihr. ja PS ei näytetä, koska heiltä ei vastauksia.)

Vastaukset perehtyneisyyden mukaan

IPCC:n yhteenvetoraportteihin perehtyneisyys vaikuttaa vastausjakaumaan jonkin verran.

Kansalaisten osalta molemmat ääripäät, ei lainkaan ilmastopimuksia hyödyllisenä pitävät sekä erittäin hyödyllisinä niitä pitävät, kasvattavat osuuttaan perehtyneisyyden lisääntyessä; jälkimmäinen ryhmä hiukan enemmän. Melko paljon tai kokonaan yhteenvetoraportteihin perehtyneistä niukka 52% enemmistö pitää ilmastopimuksia melko tai erittäin hyödyllisinä, kun taas jonkin verran tai sitä vähemmän perehtyneistä 40% pitää ilmastopimuksia melko tai erittäin hyödyllisinä. (Taulukko 10, kuva 13.)

Kansanedustajien osalta perehtyneisyyden aiheuttama muutos on selkeämpi, joskin kyseessä on vain aste-ero, koska kansanedustajat ylipäätään pitävät sopimuksia hyödyllisinä. Kuitenkin kaikki niistä vastanneista kansanedustajista, jotka eivät ole lainkaan tutustuneet raportteihin, pitävät ilmastopimuksia melko hyödyllisinä, kun taas kaikki niistä kansanedustajista, jotka ovat perehtyneet yhteenvetoraportteihin kokonaisuudessaan, pitävät ilmastopimuksia erittäin hyödyllisinä. (Taulukko 11, kuva 14. Luvuissa ei lainkaan perehtyneiden joukossa ovat myös he, jotka eivät vastanneet perehtyneisyyskysymykseen.)

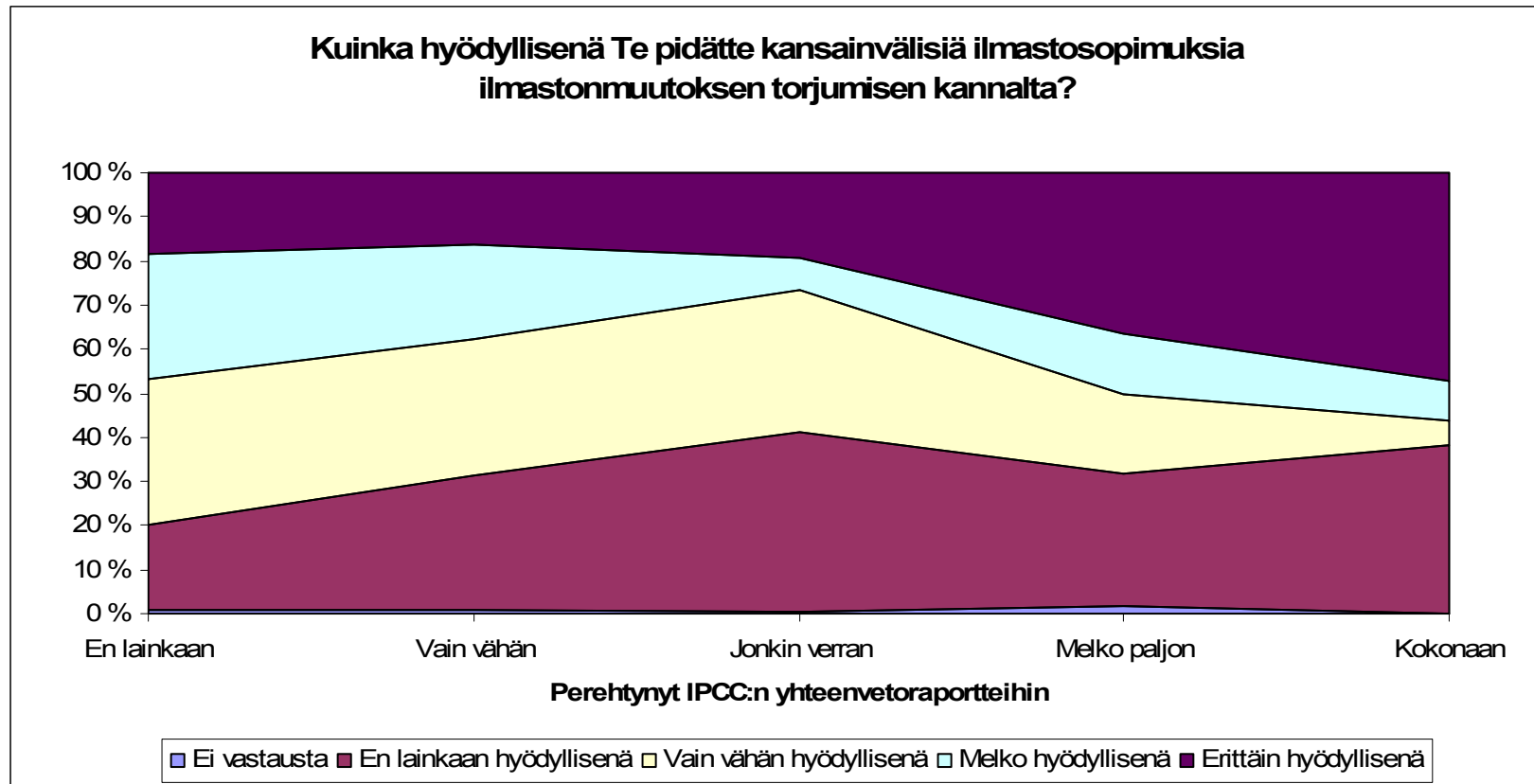
Taulukko 10. Kansalaisten mielipide ilmastopimuksista IPCC:n yhteenvetoraportteihin perehtyneisyyden mukaan.

	En lainkaan	Vain vähän	Jonkin verran	Melko paljon	Kokonaan
Ei vastausta	4	1	1	2	0
En lainkaan hyödyllisenä	82	47	65	38	21
Vain vähän hyödyllisenä	141	47	52	23	3
Melko hyödyllisenä	120	33	12	17	5
Erittäin hyödyllisenä	78	25	31	46	26

Taulukko 11. Kansanedustajien mielipide ilmastopimuksista IPCC:n yhteenvetoraportteihin perehtyneisyyden mukaan.

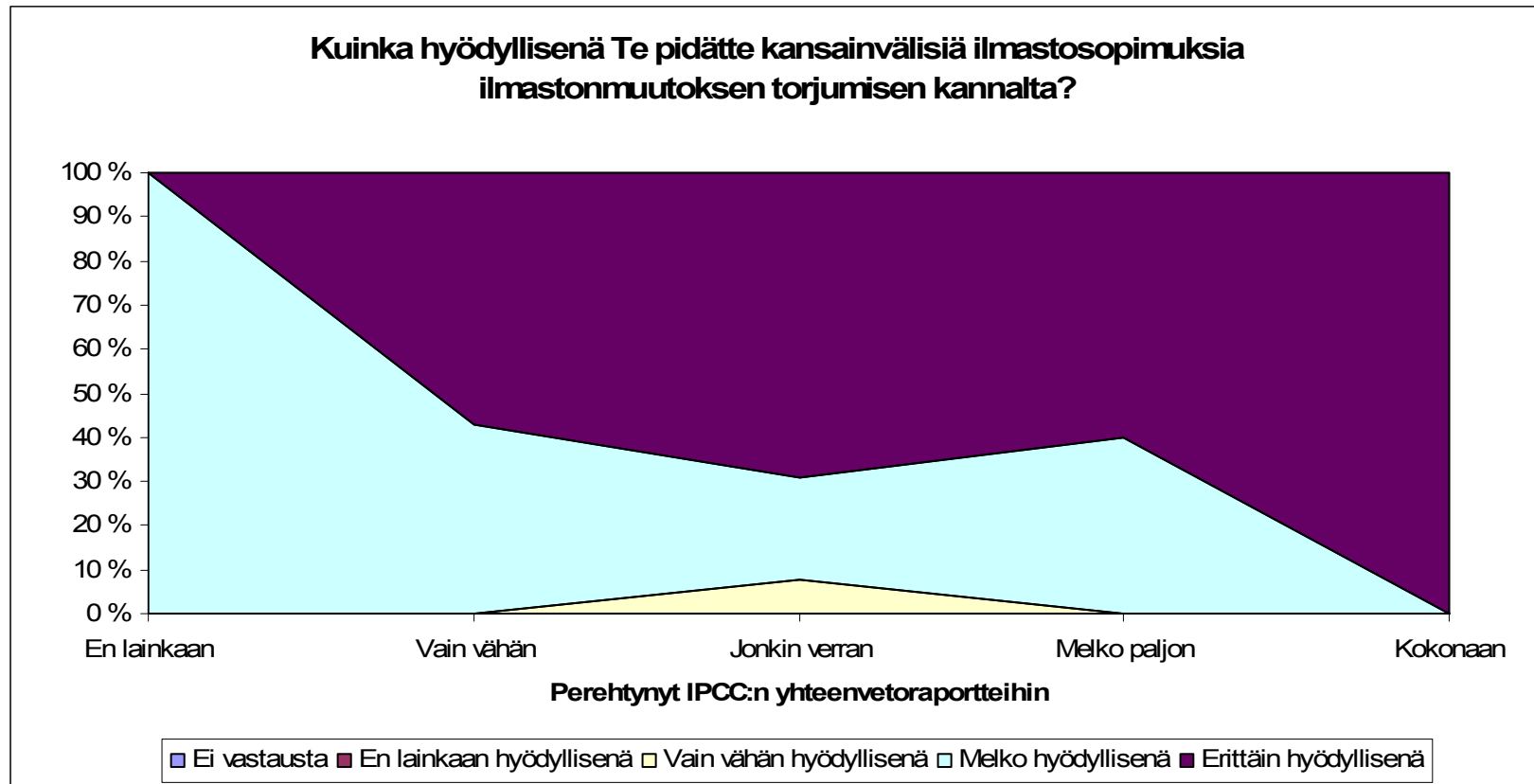
	En lainkaan	Vain vähän	Jonkin verran	Melko paljon	Kokonaan
Ei vastausta					
En lainkaan hyödyllisenä					
Vain vähän hyödyllisenä			1		
Melko hyödyllisenä	2	3	3	4	
Erittäin hyödyllisenä		4	9	6	1

Kuva 13. Kansalaisten mielipide ilmastopimuksista IPCC:n yhteenvetoraportteihin perehtyneisyyden mukaan.

Kuva 14. Kansanedustajien mielipide ilmastopimuksista IPCC:n yhteenvetoraportteihin perehtyneisyyden mukaan.

Kysymys: IPCC:n luotettavuus

Kolmas kysymys koski YK:n asettaman hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin luotettavuutta. Kysymyksestä voitaneen heti alkuun mainita, että sitä ilmeisesti pidettiin erikoisimpana, koska vastaamatta jättäneiden osuus oli tämän kysymyksen kohdalla huomattavasti suurempi kuin muiden kysymyksiensä kohdalla. Kansalaisista 22% ja kansanedustajista 15% ei vastannut kysymykseen lainkaan.

Erikseen saadussa palautteessa kysymystä moitittiin johdattelevaksi, mikä kokemus lienee osasyynä vastaamatta jättämisiin. Kysymyksen koko teksti oli seuraava: *”YK:n ilmastonpaneelin IPCC:n toimintaa kohtaan on esitetty kritiikkiä jopa IPCC:n toiminnassa aikaisemmin mukana olleiden tiedemiesten taholta. Eräs osa kritiikistä kohdistuu poliitikkoja varten laadittuihin yhteenvetoraportteihin (Summary for Policymakers), on esitetty että ne eivät vastaa tieteellisten raporttien sisältöä. Myös paneelin toimintatapojen oikeellisuutta ja läpinäkyvyyden puutetta on arvosteltu. Kuinka luotettavana tiedonlähteenä Te pidätte IPCC:ia?”*

Kysymystä voidaan siinä mielessä pitää johdattelevana, että mahdollisesti luottamusta vähentävän kritiikin vastapainoksi kysymystekstissä ei mainittu luottamusta mahdollisesti lisääviä seikkoja. Tämä tietoinen ratkaisu johtuu siitä, että kysymykset haluttiin pitää mahdollisimman lyhyinä, ja koska ajateltiin, että Yhdistyneiden Kansakuntien asettamaa hallitustenvälistä ilmastonmuutospaneelia voidaan *lähtökohtaisesti pitää luotettavana*, ts. sen tehtävä on tuottaa luotettavaa tietoa ihmisen aiheuttamasta ilmastonmuutoksesta. (Ks. IPCC:n peruskirja.)

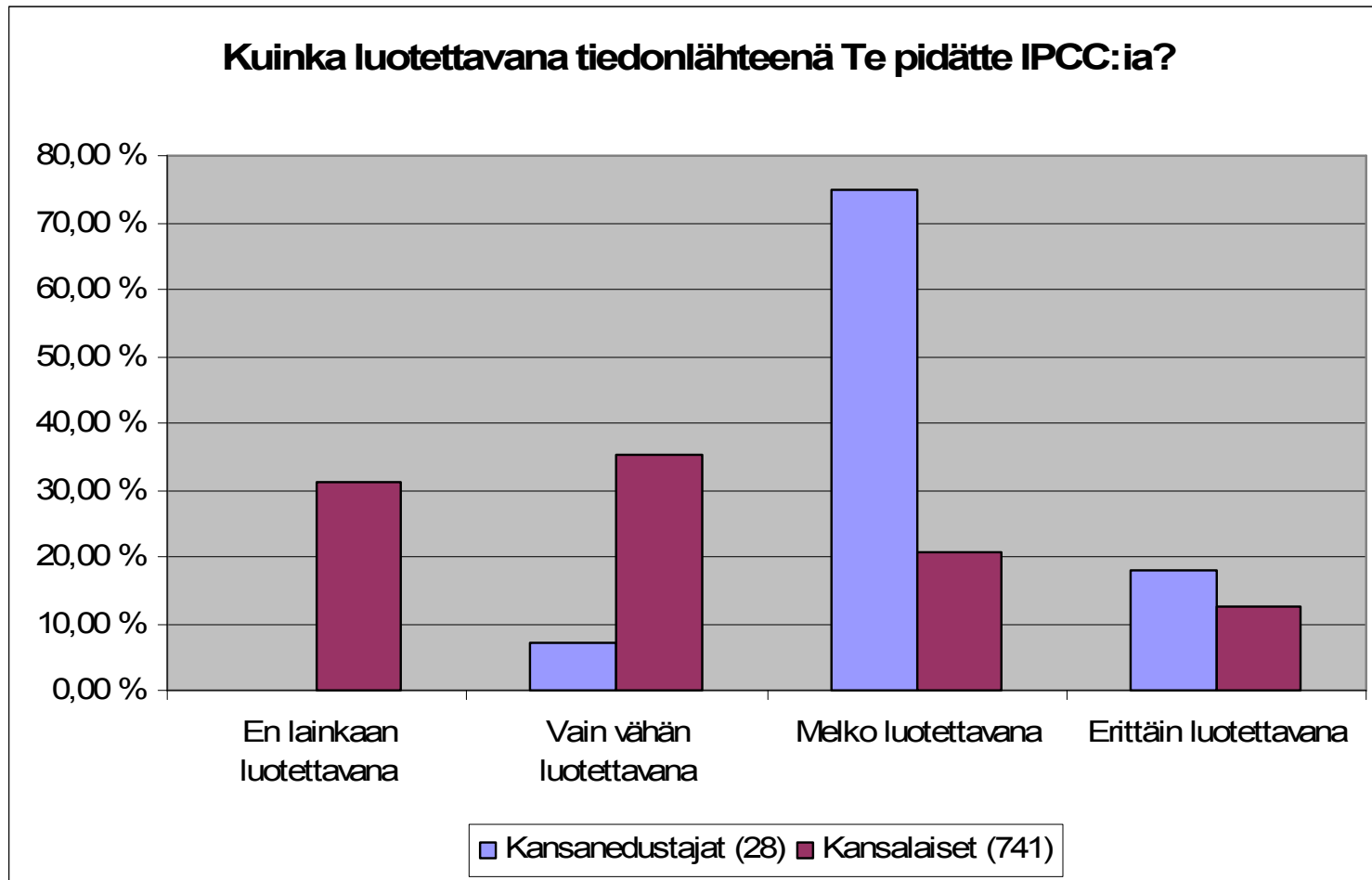
Kansalaisten ja kansanedustajien näkemysten välinen ero vain voimistui tässä kysymyksessä. Kysymykseen vastanneista kansanedustajista jopa 93% pitää IPCC:ia melko tai erittäin luotettavana, kun taas kysymykseen vastanneista kansalaisista kaksi kolmesta pitää IPCC:ia ei lainkaan tai vain vähän luotettavana tiedonlähteenä. (Taulukko 12, kuva 15.)

Tässä kysymyksessä kansanedustajatkin tosin ovat varautuneempia kuin muissa kysymyksissä, sillä vain noin joka seitsemäs kansanedustaja pitää IPCC:ia erittäin luotettavana. Kansalaisista vain joka kymmenes kuuluu samaan kategoriaan.

Taulukko 12. IPCC:n luotettavuus tiedonlähteenä.

	Kansanedustajat		Kansalaiset	
Ei vastausta	5	15,15 %	210	22,08 %
En lainkaan luotettavana	0	0,00 %	231	24,29 %
Vain vähän luotettavana	2	6,06 %	262	27,55 %
Melko luotettavana	21	63,64 %	154	16,19 %
Erittäin luotettavana	5	15,15 %	94	9,88 %

Kuva 15. Kysymykseen vastanneiden näkemykset IPCC:n luotettavuudesta tiedonlähteenä.

Vastaukset puoluekannan mukaan

Puoluekannan mukaan jaoteltuna IPCC:n luotettavuusnäkemykset ovat kutakuinkin sellaisia mitä aiempien kysymysten puoluejaotteluiden perusteella voi odottaa.

Kansalaisten osalta vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajat pitävät IPCC:ia vähintään melko luotettavana useammin kuin muut ja perussuomalaisten kannattajat pitävät IPCC:ia selvästi muita useammin vain vähän tai ei lainkaan luotettavana. (Taulukko 13, kuva 16.)

Kansanedustajien vastauksissa oli edelleen lähinnä vivahde-eroja. Hienoista varauksellisuutta IPCC:n luotettavuuden suhteen oli lähinnä keskustan ja kokoomuksen kansanedustajilla, joskin heillä oli myös keskimääräistä useammin erittäin suurta luottamusta IPCC:n suhteen. Vasemmistoliiton kansanedustajien luottamus IPCC:ia kohtaan oli selvästi muita suurempaa. (Taulukko 14, kuva 17.)

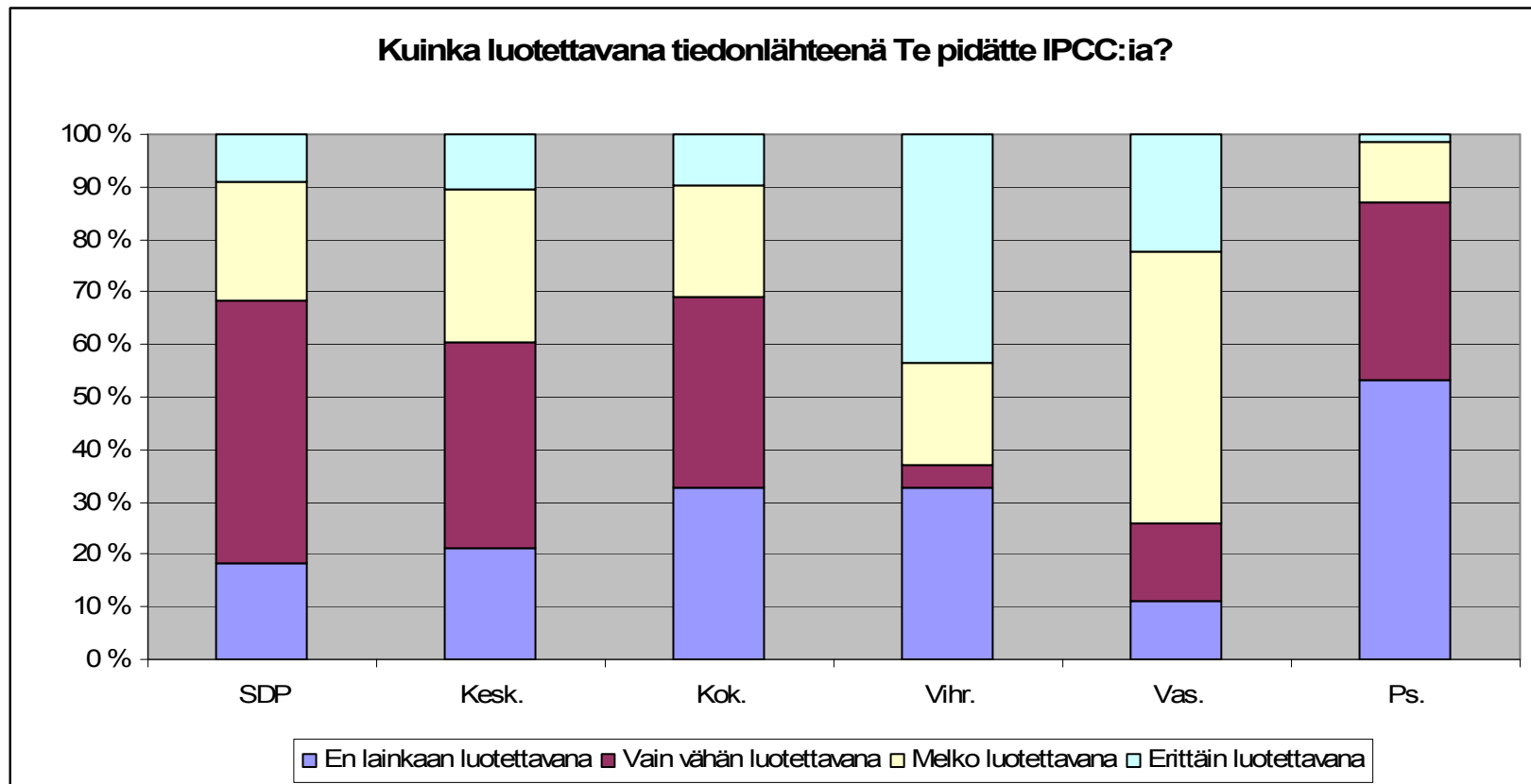
Taulukko 13. Kansalaisten IPCC-näkemykset puoluekannan mukaan.

	SDP	Kesk.	Kok.	RKP	KD	Vihr.	Vas.	Ps.
Ei vastausta	4	13	28	1	1	10	10	11
En lainkaan luotettavana	4	8	37	0	3	15	3	33
Vain vähän luotettavana	11	15	41	1	1	2	4	21
Melko luotettavana	5	11	24	0	0	9	14	7
Erittäin luotettavana	2	4	11	1	1	20	6	1

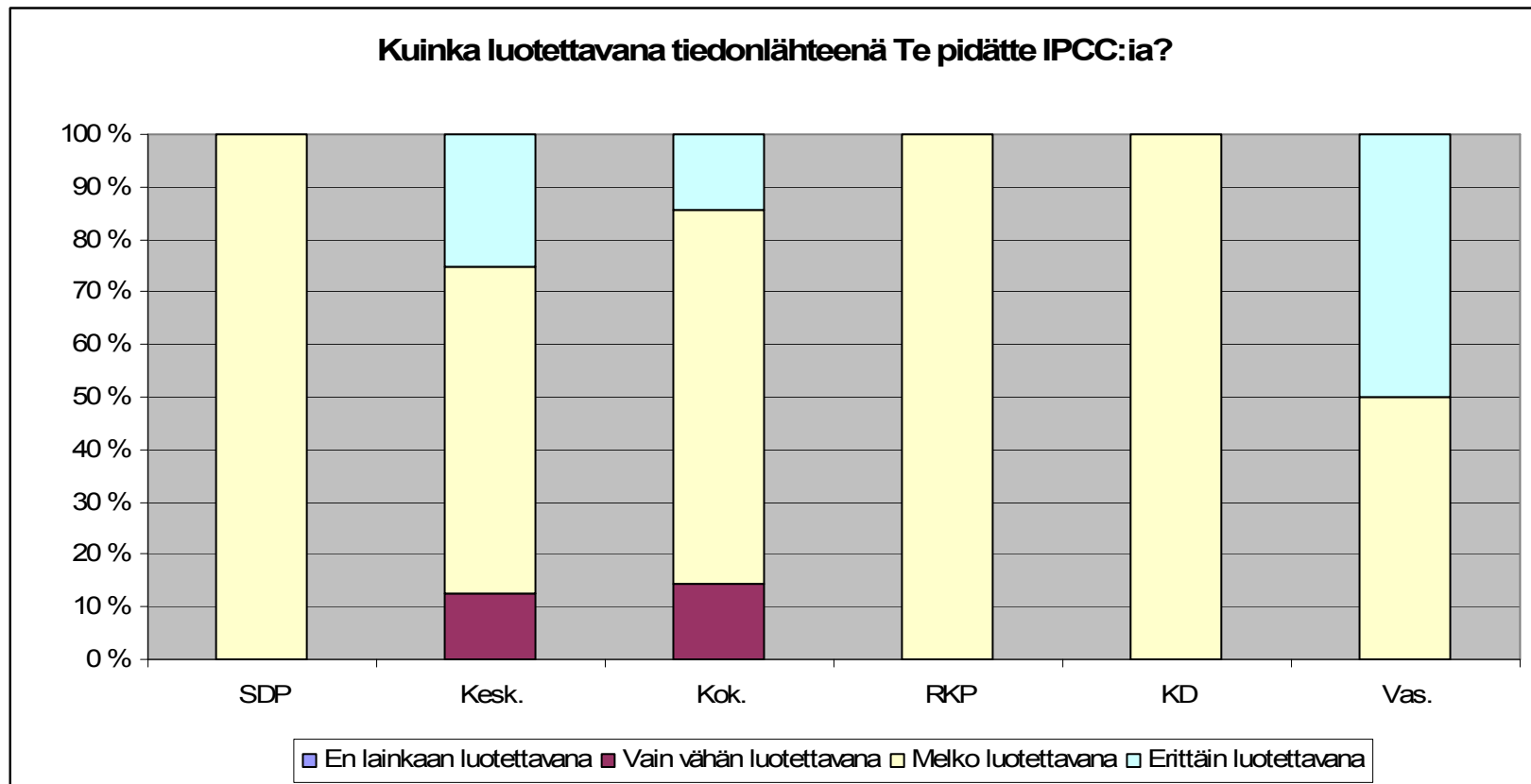
Taulukko 14. Kansanedustajien IPCC-näkemykset puoluekannan mukaan.

	SDP	Kesk.	Kok.	RKP	KD	Vihr.	Vas.	Ps.
Ei vastausta	2		1	1	1			
En lainkaan luotettavana								
Vain vähän luotettavana		1	1					
Melko luotettavana	5	5	5	2	2		2	
Erittäin luotettavana		2	1				2	

Kuva 16. Kansalaisten IPCC-näkemykset puoluekannan mukaan.

Kuva 17. Kansanedustajien IPCC-näkemykset puoluekannan mukaan.

Vastaukset perehtyneisyyden mukaan

Molemmilla ryhmillä perehtyneisyys IPCC:n yhteenvetoraportteihin näyttäisi lisäävän luottamusta IPCC:ia kohtaan, joskin kansalaisten keskuudessa myös epäluottamus kasvaa lievästi perehtyneisyyden myötä.

Kysymykseen vastanneista jonkin verran tai sitä vähemmän perehtyneistä kansalaisista yli 71% pitää IPCC:ia vain vähän tai ei lainkaan luotettavana, kun taas melko paljon tai kokonaan yhteenvetoraportteihin perehtyneistä kansalaisista hieman yli 50% pitää IPCC:ia melko tai erittäin luotettavana. (Taulukko 15, kuva 18.)

Kansanedustajien kohdalla perehtyneisyyden vaikutus on jälleen kerran selkeämpää, joskin kyse on niinkään jälleen kerran lähinnä vivahde-eroista. Siinä missä vain vähän perehtyneistä kansanedustajista 75% pitää IPCC:ia melko tai erittäin luotettavana, melko paljon tai kokonaan perehtyneistä kansanedustajista 91% pitää IPCC:ia melko tai erittäin luotettavana. (Taulukko 16, kuva 19.)

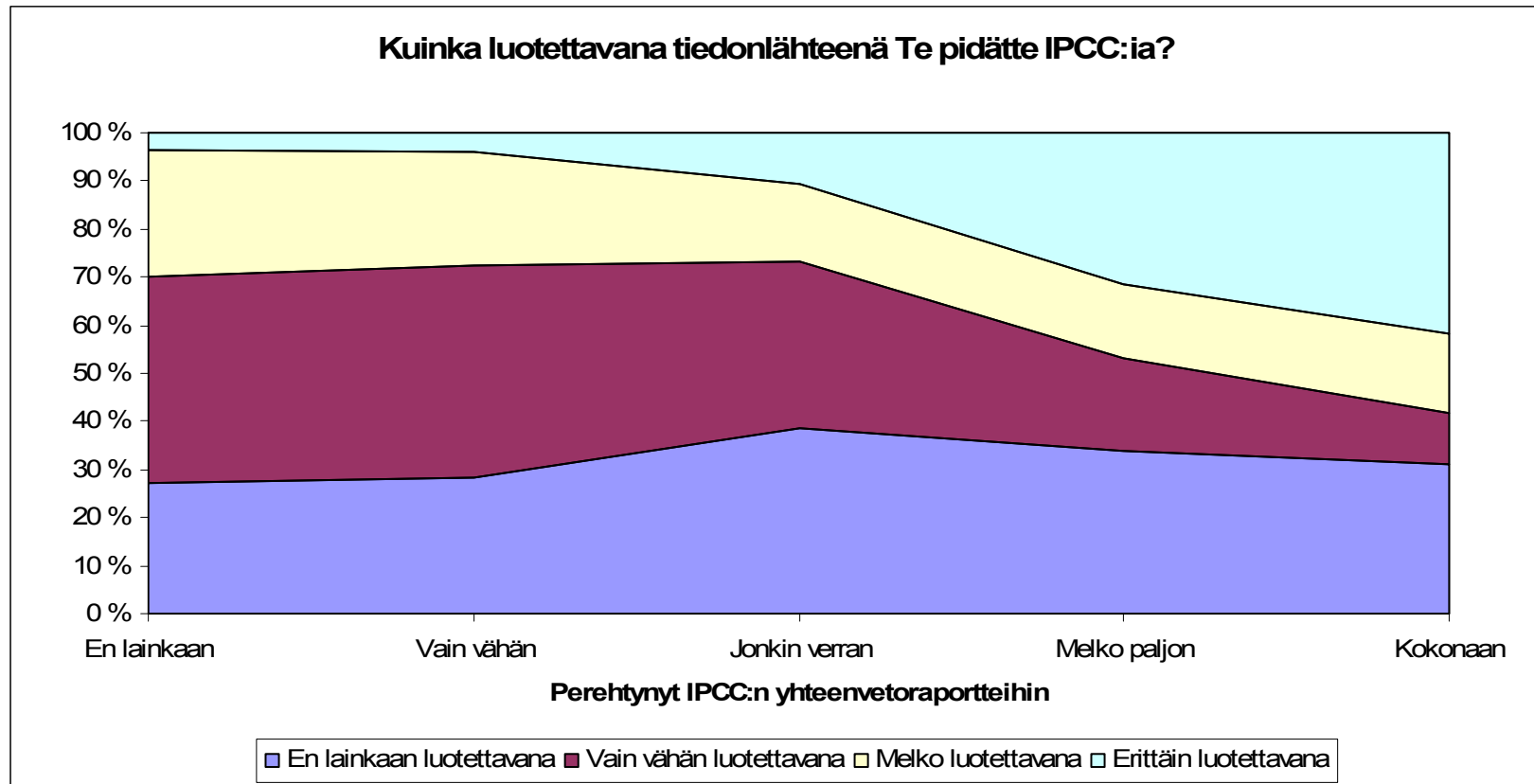
Taulukko 15. Kansalaisten näkemys IPCC:n luotettavuudesta perehtyneisyyden mukaan.

	En lainkaan	Vain vähän	Jonkin verran	Melko paljon	Kokonaan
Ei vastausta	177	4	1	2	0
En lainkaan luotettavana	67	42	62	42	17
Vain vähän luotettavana	107	66	55	24	6
Melko luotettavana	65	35	26	19	9
Erittäin luotettavana	9	6	17	39	23

Taulukko 16. Kansanedustajien näkemys IPCC:n luotettavuudesta perehtyneisyyden mukaan.

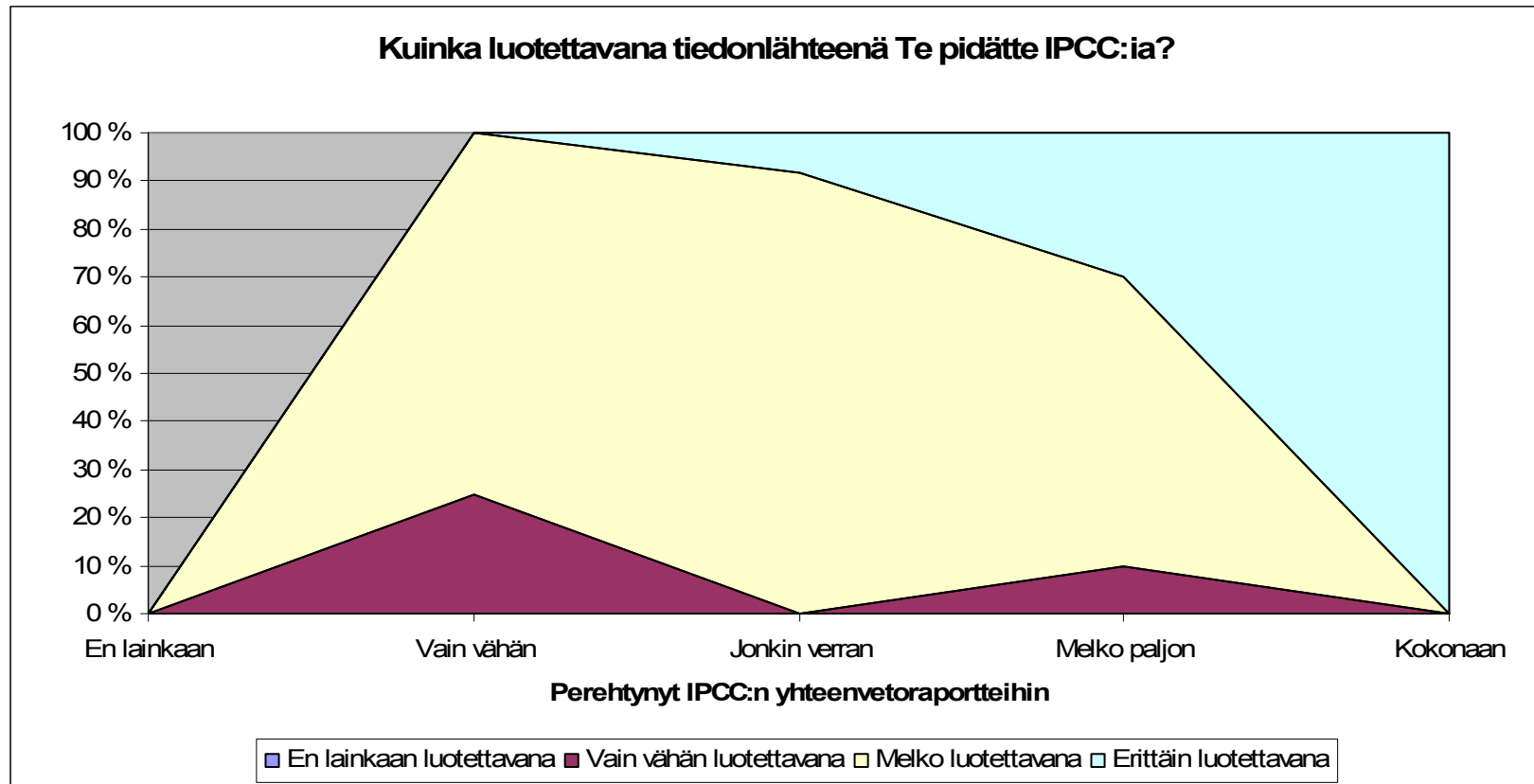
	En lainkaan	Vain vähän	Jonkin verran	Melko paljon	Kokonaan
Ei vastausta		3	1		
En lainkaan luotettavana					
Vain vähän luotettavana		1		1	
Melko luotettavana		3	11	6	
Erittäin luotettavana			1	3	1

Kuva 18. Kansalaisten näkemys IPCC:n luotettavuudesta perehtyneisyyden mukaan.

Kuva 19. Kansanedustajien näkemys IPCC:n luotettavuudesta perehtyneisyyden mukaan.

Kysymys: Perehtyneisyys IPCC:n yhteenvetoraportteihin

Hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin IPCC:n yhteenvetoraportit (Summary for Policymakers) on tarkoitettu poliittisille päättäjille yhteenvedoksi IPCC:n täydellisistä tieteellisistä raporteista (assessment report, AR). Yhteenvetoraportit perustuvat AR:ihin, mutta niiden tekstin muotoilevat poliitikot ja virkamiehet.

IPCC:n ilmastonmuutoksen tieteellisiin perusteisiin keskittyvän 1. työryhmän (Working Group 1) viimeisin, neljännen AR:n (Climate Change 2007) yhteenvetoraportti julkaistiin helmikuussa 2007 poikkeuksellisesti useita kuukausia ennen varsinaista neljättä AR:ia.

Kyselymme mukaan kansanedustajat näyttävät perehtyneen yhteenvetoraportteihin selvästi kansalaisia useammin (taulukko 17, kuva 20), mikä oli tietenkin odotettavissa. Kuitenkin vain joka kolmas kansanedustaja oli perehtynyt yhteenvetoraportteihin melko paljon tai kokonaan, vaikka esimerkiksi IPCC:n WG1:n tuorein yhteenveto on vain 18-sivuinen.

Taulukko 17. Vastaajien perehtyneisyys IPCC:n yhteenvetoraportteihin.

	Kansanedustajat		Kansalaiset	
Ei vastausta	2	6,06 %	31	3,26 %
En lainkaan	0	0,00 %	425	44,69 %
Vähän	7	21,21 %	153	16,09 %
Jonkin verran	13	39,39 %	161	16,93 %
Melko paljon	10	30,30 %	126	13,25 %
Kokonaan	1	3,03 %	55	5,78 %

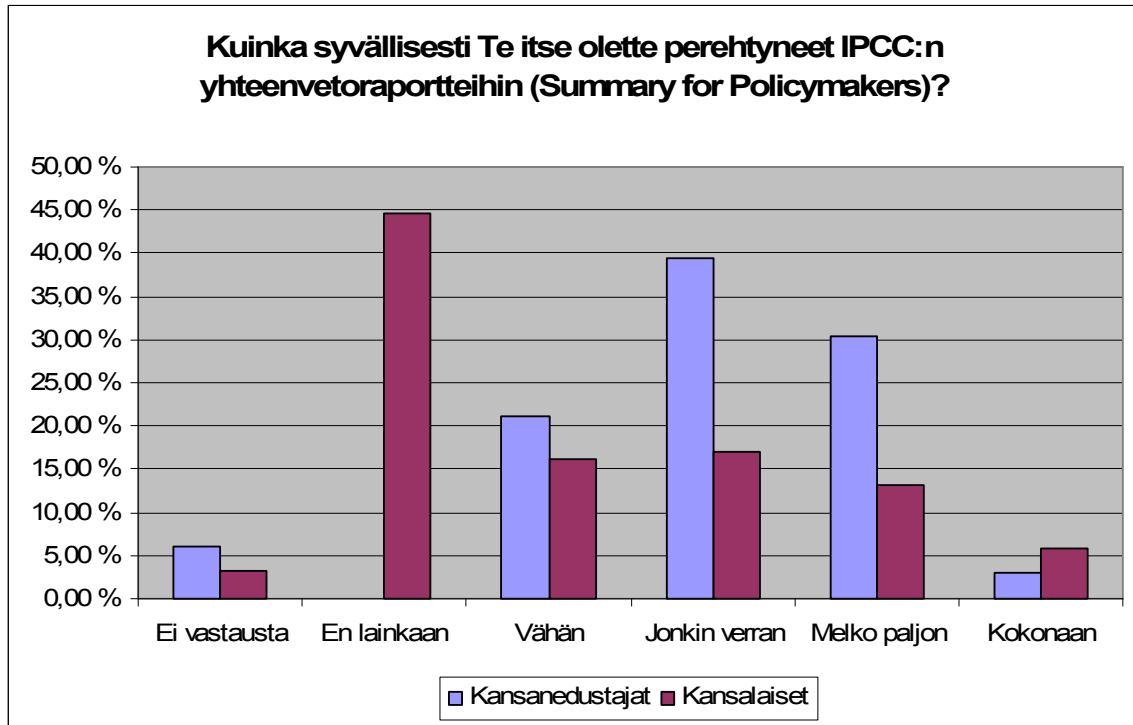
Kysymys: Perehtyneisyys IPCC:n täydellisiin tieteellisiin raportteihin

Molemmissa vastaajaryhmissä perehtyneisyys IPCC:n täydellisiin tieteellisiin raportteihin on vähäisempää kuin yhteenvetoraportteihin. Tämä on tietenkin ymmärrettävää, sillä raportit ovat hyvin laajoja ja vaativat aiempaa tieteellistä perehtyneisyyttä käsiteltyihin aiheisiin ja tieteisiin. (Taulukko 18, kuva 21.) Keskimääräistä enemmän perehtyneiden osuus on molemmissa vastaajaryhmissä suunnilleen samanlainen.

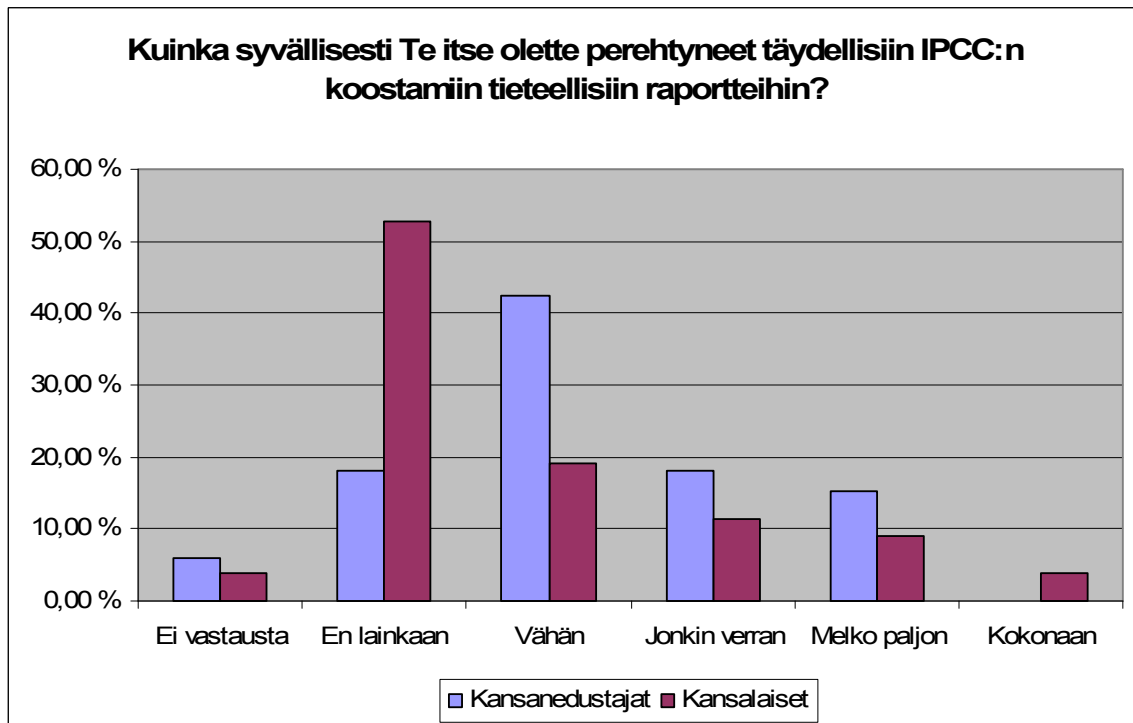
Taulukko 18. Vastaajien perehtyneisyys IPCC:n täydellisiin raportteihin.

	Kansanedustajat		Kansalaiset	
Ei vastausta	2	6,06 %	37	3,89 %
En lainkaan	6	18,18 %	502	52,79 %
Vähän	14	42,42 %	182	19,14 %
Jonkin verran	6	18,18 %	107	11,25 %
Melko paljon	5	15,15 %	87	9,15 %
Kokonaan	0	0,00 %	36	3,79 %

Kuva 20. Kansanedustajien ja kansalaisten perehtyneisyys IPCC:n yhteenvetoraportteihin.

Kuva 21. Kansanedustajien ja kansalaisten perehtyneisyys IPCC:n täydellisiin raportteihin.

Liite 1: Tulosten luotettavuus

Koska kaikille avoin kysely toteutettiin internetin välityksellä, on mahdollista, että kyselyn otos (951 vastausta) ei ole puhtaasti satunnainen otos Suomen kansalaisista. Luonnollisesti vastaajien voi odottaa olevan painotetusti niistä ikä- ja sosiaalisista ryhmistä, jotka eniten käyttävät internetiä.

Vastausten mahdollista edellä mainituista syistä johtuvaa vinoutuneisuutta testattiin normalisoimalla kahden ensimmäisen kysymyksen vastaukset erikseen vastaajien iän ja puoluekannan mukaan. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kun esimerkiksi vastaajien ikäjakauma ei ollut sama kuin koko väestön ikäjakauma, niin vastaukset painotettiin uudelleen koko väestön ikäjakauman mukaisesti ja tulosta verrattiin alkuperäisiin vastauksiin.

Menetelmän tulokset viittaavat siihen, että vastaajien joukko on kutakuinkin edustava otos koko väestöstä. Kyselyn virhemarginaaliksi arvioidaan plusmiinus 5 %-yksikköä.

Vastausten normalisointi ikäjakauman mukaan

Kaikista 951 vastaajasta 940 vastaajaa (eli 98,8%) ilmoitti ikänsä. Vastaajien ikäjakauma poikkeaa merkittävästi koko väestön ikäjakaumasta, kuten taulukko 1 osoittaa. Väestön ikäjakauma on haettu Tilastokeskuksen stat.fi-palvelusta (haku tehty 4.4.2008) noudattaen samoja ikähaarukoita kuin kyselyssä. Kyselyn ikähaarukat on valittu mielivaltaisesti.

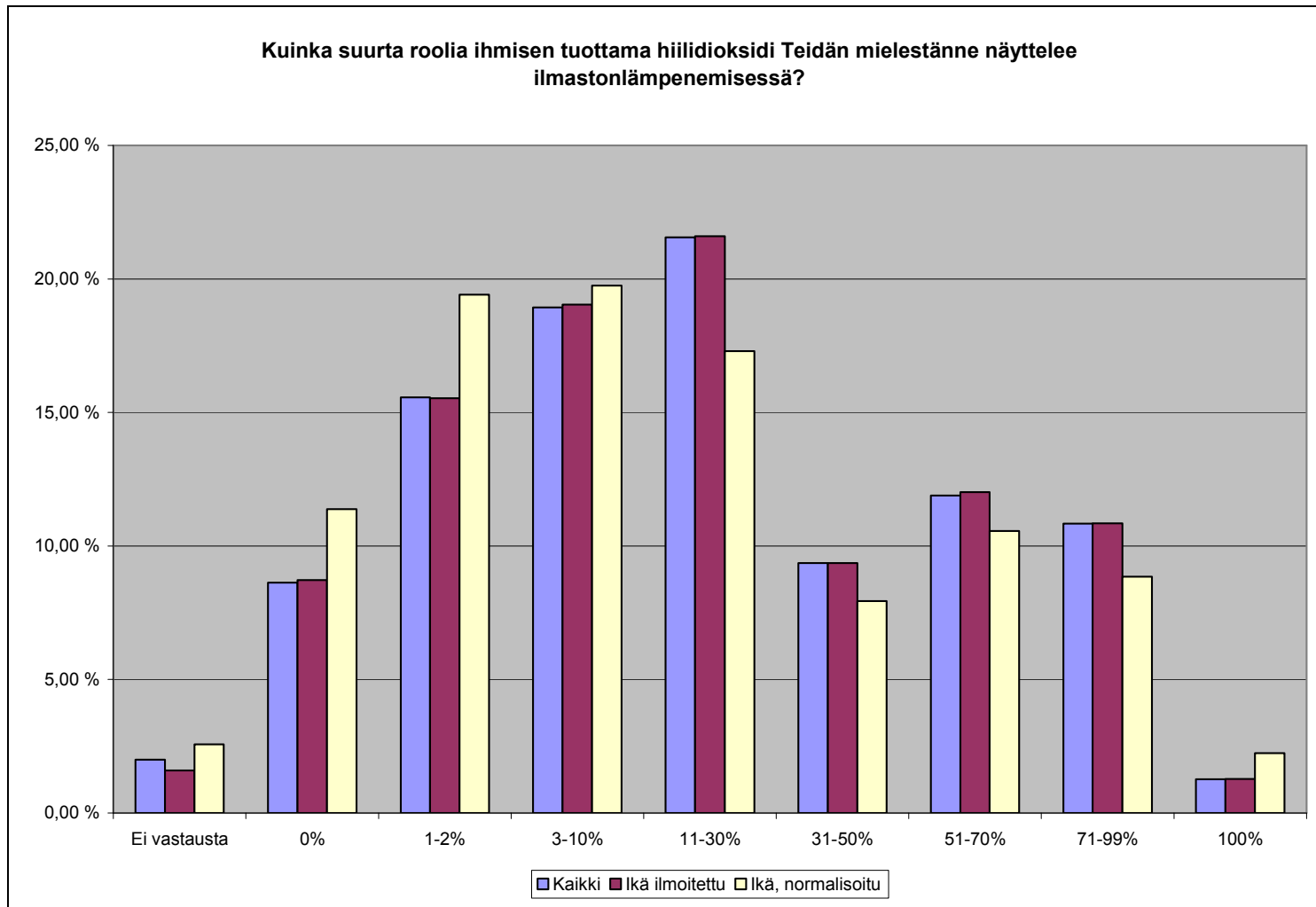
Taulukko 1. Kyselyn vastaajien ja koko väestön ikäjakaumat.

	Alle 18	18-24	25-30	31-40	41-60	Yli 60
Vastaajat	4,26 %	27,02 %	28,09 %	24,36 %	14,15 %	2,13 %
Koko väestö	21,79 %	6,37 %	5,33 %	13,00 %	30,80 %	22,70 %

Koska vastaajien ikäjakauma poikkeaa selvästi väestön ikäjakaumasta, voimme saada viitteitä vastausten mahdollisesta vinoumasta normalisoimalla vastaukset todellisen väestön ikäjakauman mukaan. Toisin sanoen, jos normalisoidut vastaukset ovat samankaltaisia kuin todelliset saadut vastaukset, niin ensinnäkin voidaan päätellä, että vastaajan ikä ei vaikuta ratkaisevasti tämän näkemyksiin kysymysten suhteen, ja toisekseen voidaan epäillä (mutta ei voida päätellä), että vastauksissa ei ole merkittävää vinoutumaa.

Kuvassa 1 esitetään hiilidioksidikysymyksen vastaukset kaikkien vastaajien, kaikkien ikänsä ilmoittaneiden sekä iän mukaan normalisoitujen vastausten mukaan. Vastausten osuudet pysyvät samankaltaisina normalisoinnista huolimatta, joten ilmeisesti vastaajan ikä ei vaikuta ratkaisevasti näkemyksiin hiilidioksidin vaikutuksesta, eikä tulos viittaa mahdolliseen vinoutumaan vastauksissa. Kaikki vaihtelut ovat alle 5 %-yksikköä.

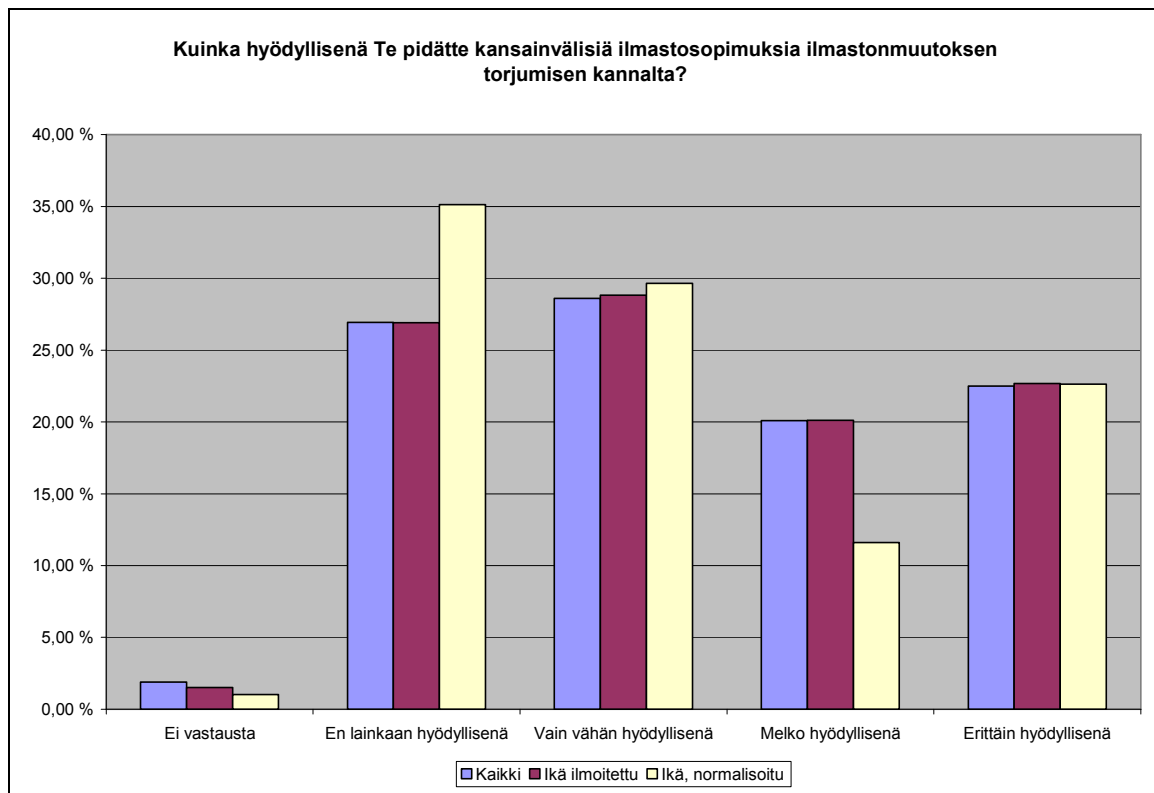
Kuva 1. Vastaajien näkemykset hiilidioksidikysymykseen ikäjakauman mukaan normalisoituna.

Ilmastositimusten hyödyllisyyttä koskevassa kysymyksessä ikäjakauman mukaan normalisointi aiheuttaa hieman suuremman muutoksen, kuten kuvasta 2 on nähtävissä. Ilmeisesti vanhempien vastaajien muita suurempi kielteisyyttä ilmastositimusten hyötyjä kohtaan aiheuttaa tämän ilmiön. Se ei kuitenkaan vinouttane kyselyn tuloksia merkittävästi, sillä yli 40-vuotiaita oli vastaajista n. 16% ja yli 60-vuotiaita (ilmastositimukseen kielteisimmin suhtautuva ikäryhmä) vain n. 2%.

Normalisoinnin aiheuttama suurin muutos oli 8,5 %-yksikön pudotus ilmastositimuksia melko hyödyllisenä pitävien osuudessa.

Kuva 2. Vastaajien näkemykset ilmastositimuskysymykseen ikäjakauman mukaan normalisoituna.

Vastausten normalisointi puoluekannan mukaan

Koska ilmastonmuutoskeskustelu on hyvin pitkälle poliittinen asia, voidaan epäillä, että puoluekanta vaikuttaa merkittävämmiin vastaajien näkemyksiin asiasta.

Vastausten normalisointi puoluekannan mukaan voi siis olla tärkeämpi testi kyselyn luotettavuudelle kuin esimerkiksi ikäjakauman mukaan normalisointi.

Valitettavasti 951 vastaajasta vain 393 (41,3%) ilmoitti jotain eduskuntapuoluetta koskevan puoluekantansa, joten tästäkään normalisoinnista ei voi vetää aukottomia johtopäätöksiä. Joitakin eduskunnan ulkopuolisia puolueita, kuten mm. Liberaalit, SKP ja Piraattipuolue, mainittiin myös, mutta nämä on jätetty huomiotta, koska niiden ajantasaisesta kannatuksesta ei ole saatavilla luotettavia tietoja.

Eduskuntapuolueiden kannatus otettiin normalisointia varten Taloustutkimuksen 20.3.2008 julkaisemasta kannatuskyselystä, joka oli tehty osittain samaan aikaan tämän ilmastonmuutuskyselyn kanssa. Taulukossa 2 on esitetty vastaajien ilmoittamat puoluekannat sekä Taloustutkimuksen kyselyn antamat ajantasaiset kannatusluvut. Kuten ikäjakaumankin kohdalla, kyselyyn vastaajien antamat puoluekannatustiedot poikkeavat selvästi koko väestön puoluekannatuksesta.

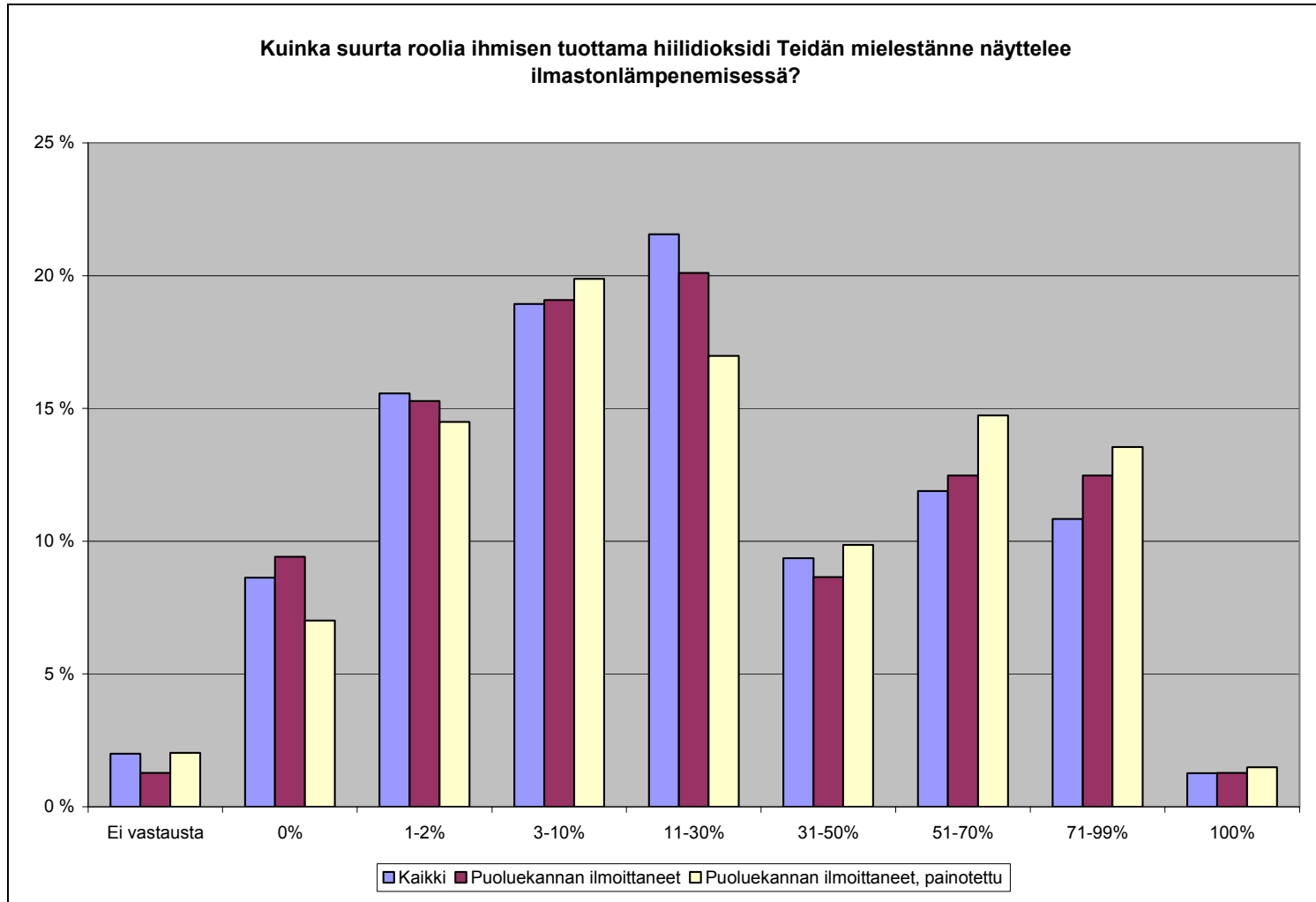
Taulukko 2. Kyselyyn vastaajien ja koko väestön puoluekannatusluvut. (Muiden puolueiden kannatus on jätetty huomiotta ja luvut on muunnettu siten, että ne ovat yhteensä 100%).

	Sdp	Kesk	Kok	Rkp	Kd	Vihr	Vas	Ps
Vastaajat	6,62 %	12,98 %	35,88 %	0,76 %	1,53 %	14,25 %	9,41 %	18,58 %
Koko väestö	21,76 %	22,57 %	22,77 %	4,15 %	4,76 %	10,12 %	8,60 %	5,26 %

Kyselyn vastaukset on normalisoitu vastaajien puoluekannan mukaisesti kuvassa 3 hiilidioksidikysymyksen osalta ja kuvassa 4 ilmastopimuskysymyksen osalta. Molemmassa tapauksessa normalisoinnin aiheuttamat muutokset ovat verrattain pieniä; hiilidioksidikysymyksen kohdalla suurinkin muutos on alle 5 %-yksikköä ja ilmastopimuskysymyksen kohdalla suurin muutos on noin 5,5 %-yksikköä.

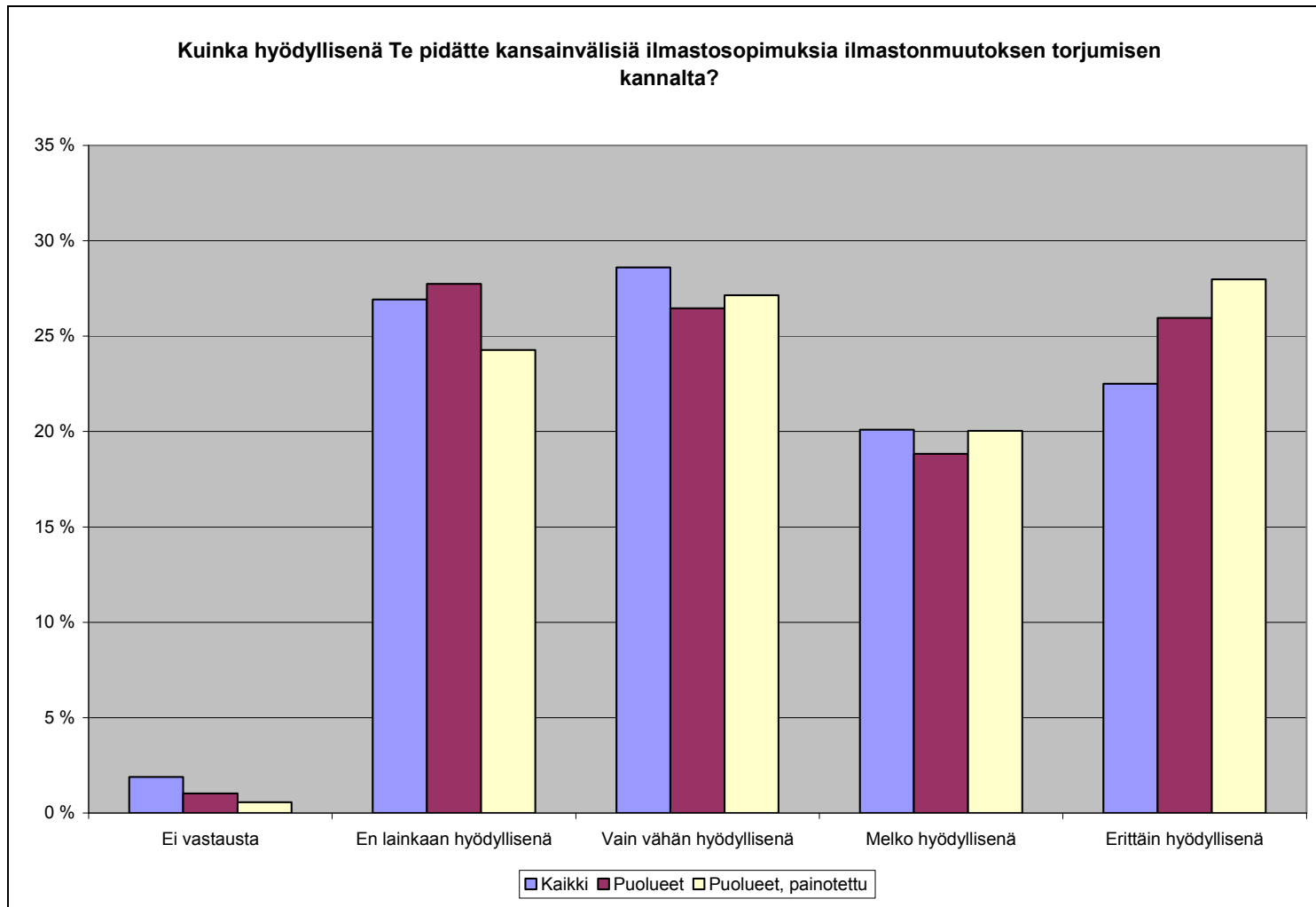
Voitaneen kuitenkin sanoa, että myöskään vastaajien puoluekantojen vinoutuneisuus ei ole vinouttanut kyselyn varsinaisia tuloksia merkittävästi. Kysely lienee siis verrattain luotettava nettikyselyksi arvioidun 5 %-yksikön virhemarginaalin sisällä.

Kuva 3. Vastaajien näkemykset hiilidioksidikysymykseen puoluekannan mukaan normalisoituna.

Kuva 4. Vastaajien näkemykset ilmastopimuskysymykseen puoluekannan mukaan normalisoituna.

Liite 2: Kysymykset

Kyselyssä oli viisi varsinaista kysymystä koskien ilmastomuutokseen liittyviä asioita sekä neljä taustatietokysymystä. Kysely toteutettiin varsinaisilta kysymyksiltään identtisenä kansanedustajille ja kansalaisille. Kansanedustajilta ei kuitenkaan kysytty taustatietoja erikseen, koska heidän osaltaan kysely ei ollut anonyymi ja taustatiedot ovat muutoin saatavilla.

Kysymykset oli jaettu kahdelle sivulle siten, että ensimmäisellä sivulla olivat varsinaiset kysymykset ja toisella sivulla taustakysymykset. Kaikki varsinaiset kysymykset ja osa taustakysymyksistä olivat vapaaehtoisia, eli niihin ei ollut välttämätöntä antaa vastausta.

Ennen kysymyssivuja oli tervetulosivu, jolla selvitettiin mistä on kyse.

Varsinaiset kysymykset

Kysymys: Ihmisen tuottaman hiilidioksidin väitetään lämmittävän ilmakehää niin paljon, että hiilidioksidipäästöjä pyritään rajoittamaan päästökaupalla ja erilaisilla veroilla. Kuitenkin useat tiedemiehet ovat esittäneet, että ilmaston lämpeneminen johtuu ainakin osittain tai jopa pääosin muista tekijöistä, kuten auringon, pilvien ja merien luonnollisesta vaihtelusta. Kuinka suurta roolia ihmisen tuottama hiilidioksidi Teidän mielestänne näyttölee ilmastonlämpenemisessä?

Vastausvaihtoehdot: Ei minkäänlaista vaikutusta (0%), Ei havaittavaa vaikutusta (1-2%), Ei merkittävää vaikutusta (3-10%), Jonkinlainen vaikutus (11-30%), Merkittävä vaikutus (31-50%), Hyvin merkittävä vaikutus (51-70%), Pääasiallinen ilmasto lämmittävä tekijä (71-99%), Ainoa ilmasto lämmittävä tekijä (100%).

Kysymys: Hiilidioksidipäästöjen rajoittamiseksi on luotu kansainvälisiä sopimuksia kuten Kioton protokolla ja EU:n päästökauppa. Lisäksi Kioton sopimukselle suunnitellaan jatkoa, joka koskisi kaikkia maita. Jos kriitikoiden näkemykset osoittautuvat oikeiksi, hiilidioksidipäästöjen vähentämisestä ei suurista kustannuksista huolimatta ole kuin vähän tai ei lainkaan hyötyä. Kuinka hyödyllisenä Te pidätte kansainvälisiä ilmastosopimuksia ilmastomuutoksen torjumisen kannalta?

Vastausvaihtoehdot: En lainkaan hyödyllisenä, Vain vähän hyödyllisenä, Melko hyödyllisenä, Erittäin hyödyllisenä.

Kysymys: YK:n ilmastopaneelin IPCC:n toimintaa kohtaan on esitetty kritiikkiä jopa IPCC:n toiminnassa aikaisemmin mukana olleiden tiedemiesten taholta. Eräs osa kritiikistä kohdistuu poliitikkoja varten laadittuihin yhteenvetoraportteihin (Summary for Policymakers); on esitetty että ne eivät vastaa tieteellisten raporttien sisältöä. Myös paneelin toimintatapojen oikeellisuutta ja läpinäkyvyyden puutetta on arvosteltu. Kuinka luotettavana tiedonlähteenä Te pidätte IPCC:ia?

Vastausvaihtoehdot: En lainkaan luotettavana, Vain vähän luotettavana, Melko luotettavana, Erittäin luotettavana.

Kysymys: Kuinka syvällisesti Te itse olette perehtyneet IPCC:n yhteenvetoraportteihin (Summary for Policymakers)?

Vastausvaihtoehdot: En lainkaan, vähän, jonkin verran, melko paljon, kokonaan.

Kysymys: Kuinka syvällisesti Te itse olette perehtyneet täydellisiin IPCC:n koostamiin tieteellisiin raportteihin?

Vastausvaihtoehdot: En lainkaan, vähän, jonkin verran, melko paljon, kokonaan.

Taustakysymykset

Sukupuoli: Nainen/Mies (Pakollinen)

Ikä: Alle 18-vuotias, 18-24 -vuotias, 25-30 -vuotias, 31-40 -vuotias, 41-60 -vuotias, 61-vuotias tai vanhempi. (Pakollinen)

Asuinpaikka: Etelä-Suomen lääni, Länsi-Suomen lääni, Itä-Suomen lääni, Oulun lääni, Lapin lääni, Ahvenanmaan lääni, Ulkomailla.

Puoluekanta, vaihtoehdot:

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue - Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.

Suomen Keskusta r.p., ruotsiksi Centern i Finland r.p.

Kansallinen Kokoomus r.p., ruotsiksi Samlingspartiet r.p.

Svenska folkpartiet i Finland r.p., suomeksi Ruotsalainen kansanpuolue r.p.

Suomen Kristillisdemokraatit (KD) - Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.

Vihreä liitto r.p., ruotsiksi Gröna förbundet r.p., saameksi Ruona lihttu r.b.

Vasemmistoliitto r.p., ruotsiksi Vänsterförbundet r.p.

Perussuomalaiset - Sannfinländarna r.p.

En kannata mitään puoluetta

Muu, mikä?

Johdantotekstit

Tässä osiossa julkaistaan kyselyssä käytetyt johdantotekstit ja kutsukirjeet. Näiden alkuperäisten tekstien osalta on huomioitava, että yhdistyksen nimi kyselyn tekohetkellä ja vastausaikana oli GreenFree Finland ry.

Kaikille avoimessa kyselyssä Tervetuloa-sivun tekstit olivat seuraavat:

Ilmastokysely

Kysely ilmastonmuutoksesta ja siihen varautumisesta

Tervetuloa vastaamaan ympäristöjärjestö GreenFree Finland ry:n ilmastonmuutostietoa kartoittavaan kyselyyn. Tämä kysely on avoin kaikille ja toivomme mahdollisimman laajaa osanottoa. Kyselyyn on mahdollista vastata 31.3.2008 saakka. Kyselyn tulokset julkaistaan huhti-toukokuun aikana. Kyselyyn vastaaminen on täysin anonyymiä eikä mitään tunnistetietoja tallenneta vastausten yhteyteen.

Kansanedustajille ja europarlamentaarikoille osoitetussa kyselyssä Tervetuloa-sivun tekstit olivat seuraavat:

Ilmastonmuutoskysely päättäjille

Kysely ilmastonmuutoksesta ja siihen varautumisesta

Arvoisa päättäjä, tervetuloa vastaamaan ympäristöjärjestö GreenFree Finland ry:n ilmastonmuutostietoa kartoittavaan kyselyyn. Tämä kysely on osoitettu kansanedustajille ja Suomen europarlamentaarikoille. Vastausaikaa on maaliskuun loppuun saakka. Vastauksistanne julkaistaan huhti-toukokuun aikana yhteenveto, josta käy ilmi eri puolueiden näkemykset. Yksittäisten henkilöiden vastauksia ei julkisteta.

Kansanedustajille ja europarlamentaarikoille 14.3.2008 lähetetty kutsu oli seuraavanlainen:

Hyvä (päättäjän etunimi),

Teidät on kutsuttu osallistumaan päättäjien ilmastonmuutostietoa kartoittavaan kyselyyn. Kysely on suunnattu kansanedustajille ja Suomen europarlamentaarikoille. Kyselyssä on vain viisi lyhyttä kysymystä, joten vastaaminen vie vain hetken.

Vastausaikaa on maaliskuun loppuun. Huhti-toukokuun aikana julkaisemme vastauksista yhteenvedon puolueittain, yksittäisten henkilöiden vastauksia ei julkaista.

*Kysely on nimeltään:
"Ilmastonmuutoskysely päättäjille"*

Osallistuaksesi paina allaolevaa linkkiä.

Vilpittömästi,

GreenFree Finland ry (kysely@greenfree.fi)

-----
*Paina tästä tehdäksesi kysely:
[http://greenfree.fi/kysely/index.php?sid=61564&token=\(yksilöllinen_tunniste\)](http://greenfree.fi/kysely/index.php?sid=61564&token=(yksilöllinen_tunniste))*

Kansanedustajille ja europarlamentaarikoille 25.3.2008 lähetetty muistutuskutsu oli seuraavanlainen:

Hyvä (päättäjän etunimi),

Äskettäin kutsuimme teidät osallistumaan kyselyyn.

Ette ole vielä tehneet kyselyä, ja haluamme muistuttaa että se on edelleen saatavilla, jos haluatte osallistua. Muutamasta eduskuntaryhmästä ei ole vielä lainkaan vastauksia, mutta muuten osanotto on ollut hyvä.

Samaan aikaan järjestettävä kansalaisille avoin kysely samoilla kysymyksillä on ollut myös menestys ja sen vastaajamäärä lähenee jo tuhatta. Näiden kahden kyselyn tulokset julkaistaan samaan aikaan huhtikuun aikana.

Vastausaikaa kyselyyn on maaliskuun loppuun saakka. Tämä viesti on viimeinen muistutus osallistumisesta.

*Kysely on nimeltään:
"Ilmastonmuutuskysely päättäjille"*

"Kysely ilmastonmuutoksesta ja siihen varautumisesta"

*Osallistuaksesi, paina allaolevaa linkkiä.
Vilpittömästi,*

*Pasi Matilainen
Puheenjohtaja
GreenFree Finland ry
(kysely@greenfree.fi)*

-----
*Paina tästä tehdäksesi kysely:
[http://greenfree.fi/kysely/index.php?sid=61564&token=\(yksilöllinen_tunniste\)](http://greenfree.fi/kysely/index.php?sid=61564&token=(yksilöllinen_tunniste))*